HARUN YAHYA

ATATÜRK

ve

GENÇLİK

Gençlik her millet için önemli bir kuvvettir. Bilinçli ve sorumluluk sahibi bir gençlik, o milletin umududur, geleceğinin güvencelerindendir. Özellikle de genç bir nüfusa sahip olan Türkiye için bu imkanın iyi değerlendirilmesi, Türk Milleti'nin hak etmiş olduğu medeni toplumlar seviyesine ulaşması için gereklidir. İçinde yer aldığı coğrafya ve sahip olduğu tarihi miras Türk Milleti'nin üzerine çok önemli sorumluluklar yüklemektedir. Aydın, milli değerlerini koruyan, ileri görüşlü genç bir neslin yetişmesi, sahip olduğumuz şanlı tarihle birleştirildiğinde, Türkiye yalnızca ileri toplumlar seviyesine ulaşmakla kalmayacak, oldukça geniş bir coğrafyada pek çok ülkeye liderlik yapabilecek konuma gelecektir.

Bu kitabın amaçlarının başında, bir yandan Atatürk'ün gençliğe bakış açısını ele alırken bir yandan da gençlerin Atatürk'ü doğru anlamalarına yardımcı olmak gelmektedir. Unutulmamalıdır ki Türkiye'nin geleceği, Mustafa Kemal Atatürk'ün hepimize vasiyet etmiş olduğu gibi, vicdanlı, sağduyulu, güzel ahlaklı, dindar, çağdaş, ilerici, vatansever, milliyetçi, itaatli, kişilikli bir neslin yetiştirilmesine ve bu neslin azmine, şevkine ve çalışmalarına bağlıdır.



YAZAR HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevketmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir. Nitekim yazarın, bugüne kadar 57 ayrı dile çevrilen yaklaşık 250 eseri, dünya çapında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Harun Yahya Külliyatı, -Allah'ın izniyle- 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.



Harun Yahya

Atatürk Ve Gençlik

Birinci Baskı: Aralık 2002 / İkinci Baskı: Mart 2006

ARAŞTIRMA YAYINCILIK
Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul Tel: (0 212) 2220088

Baskı: Seçil Ofset / 100. Yıl Mahallesi MAS-SİT Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No: 77 Bağcılar-İstanbul Tel: (0 212) 629 06 15

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.



Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

İçindekiler



Giriş

Gençlik her millet için önemli bir kuvvettir. Bilinçli ve sorumluluk sahibi bir gençlik, o milletin umududur, geleceğinin güvencelerindendir. Özellikle de genç bir nüfusa sahip olan Türkiye için *-ülkemizde nüfusun yarısı yirmi yaşın altındadır-* bu imkanın iyi değerlendirilmesi, Türk Milleti'nin hak etmiş olduğu medeni toplumlar seviyesine ulaşması için gereklidir. İçinde yer aldığı coğrafya ve sahip olduğu tarihi miras Türk Milleti'nin üzerine çok önemli sorumluluklar yüklemektedir. Aydın, milli değerlerini koruyan, ileri görüşlü genç bir neslin yetişmesi, sahip olduğumuz şanlı tarihle birleştirildiğinde, Türkiye yalnızca ileri toplumlar seviyesine ulaşmakla kalmayacak, oldukça geniş bir coğrafyada pek çok ülkeye liderlik yapabilecek konuma gelecektir.

Geçtiğimiz yüzyılın en büyük devlet adamlarından biri olarak kabul edilen Mustafa Kemal Atatürk de, **"Gelecek gençlerin, gençler ise öğretmenlerin eseridir."**[1] sözleri ile

gençliğe özel önem verdiğini vurgulamış, gençlerin eğitimi ve bilinçlendirilmesi konularına dikkat çekmiştir. Türk gençliğine çok güvenen ve bunu her fırsatta vurgulayan Atatürk, ülke topraklarının bölünmez bütünlüğünü ve Cumhuriyeti koruma görevini de bu nedenle gençlere vermiştir.

Atatürk'ün Türk gençliğine duyduğu güvenin temelinde, gençlerin Milli Mücadele'nin ilk dönemlerinden itibaren kendisine verdikleri destek bulunmaktadır. Bununla birlikte Cumhuriyetin kuruluş yıllarında da gençler, Atatürk ilkelerinin korunup ayakta tutulmasında önemli roller üstlenmişlerdir. Günümüzde ise gerek ülkemizin içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik koşullar, gerekse uluslararası ilişkilerde yaşanan önemli gelişmeler Türk gençliğinin yine önemli sorumluluklar almasını gerektirmektedir. Ne var ki gençlerimizin bir kısmı bu sorumluluğu yüklenebilecek bir birikime sahip değildir, bir kısmı da sorumluluğa talip olmakla birlikte ne yapması gerektiğini bilememektedir. Dolayısıyla gençlerimize doğru hedefler belirlemek, bu hedeflere ulaşabilmeleri için yol göstermek çok büyük önem taşımaktadır. Bu, hem gençlerimizin kişisel gelişimleri hem de ülkemizin geleceği açısından herkesin üstlenmesi gereken bir görevdir.

Bu görevi yerine getirmek için yola çıkanların ilk yapması gereken, Atatürk'ün yaşamına, gençler için belirlemiş olduğu yola bakmak olmalıdır. Yapılacak basit bir araştırma dahi, Atatürk'ün bu alanda temel hedefleri ve bu hedeflere ulaşacak en vurucu yolları tespit etmiş olduğunu gösterecektir. Atatürk'ün Türk gençliğinin eğitimi, gelişimi, sahip olması gereken ahlaki özellikleri, karakteri ve sorumlulukları üzerine yaptığı açıklamalar rehber niteliği taşımaktadır. Ancak bunun için

öncelikli olarak Atatürk'ün doğru tanınması ve gösterdiği yolun doğru anlaşılması şarttır. Tarihin en önemli dehalarından biri olan Atatürk, milli ve manevi değerlerine bağlı, dürüst, vicdanlı, akılcı, ileri görüşlü, cesur, mert, mütevazı, adil, gerçek bir Türk milliyetçisiydi. Atatürk vatan ve millet sevgisini öncelikli tutan, medeni toplumlar seviyesine ulaşmayı hedefleyen, aynı zamanda da bu toplumları taklit etmekten kaçınan, kendi kültürümüze ve tarihimize sahip çıkmamız gerektiğini vurgulayan, birleştirici ve bütünleştirici bir hayat görüşüne sahipti. Atatürk, Cumhuriyeti emanet ettiği gençlerin de hem kendisinin sahip olduğu özellikleri taşımalarını, hem de hedeflediği gençliğin sahip olması gereken karakteri tam anlamı ile kavrayıp uygulamaya geçirmelerini amaçlamıştı.

Bu kitabın amaçlarının başında bir yandan Atatürk'ün gençliğe bakış açısını ele alırken bir yandan da gençlerin Atatürk'ü doğru anlamalarına yardımcı olmak vardır. Günümüz gençliğinin hayati sorunlarının başında Atatürk'ü gereği gibi tanımamak, milli ve manevi değerlerimizden uzaklaşmak ve millet olma bilincini göz ardı etmek gelmektedir. Atatürkçülüğü kendi çarpık ideolojilerine kılıf olarak kullanmak ve bu şekilde gençleri doğru yoldan uzaklaştırmak isteyen çevrelerin sarf ettikleri çaba göz önünde bulundurulursa, gençliğin Atatürk'ü ve Atatürk'ün kendileri için belirlemiş olduğu ideali doğru kavramalarının ne kadar acil bir ihtiyaç olduğu daha iyi anlaşılacaktır. Unutulmamalıdır ki Türkiye'nin geleceği, Mustafa Kemal Atatürk'ün hepimize vasiyet etmiş olduğu gibi, vicdanlı, sağduyulu, güzel ahlaklı, dindar, çağdaş, ilerici, vatansever, milliyetçi, itaatli, kişilikli bir neslin yetiştirilmesine ve bu neslin azmine, şevkine ve çalışmalarına bağlıdır.



Atatürk'ün Türk Gençliğine Bakışı

Atatürk'ün hayatını inceleyen ve dünya görüşünü bilen herkes, gençlerin Atatürk için özel bir anlamı olduğunu da bilir. Atatürk için gençlik, aydınlık bir gelecek için önemli bir güç, Cumhuriyetin üzerine inşa edildiği tüm değerleri koruyup yaşatacak olan bir kuvvettir. Bu nedenle Atatürk gençliğe çok büyük değer vermiş ve onlara her zaman güvenmiştir. Milli Mücadele için yola çıktığı ilk günlerden itibaren kendisinin en önemli destekçilerinin gençler olacağını sık sık belirten Atatürk, bağımsızlığın kazanılıp Cumhuriyetin kurulmasının ardından da gençlik konusuna özel önem göstermiştir. Yurt gezilerinde genelde öncelikli olarak liseleri ziyaret edip gençlere doğrudan hitap etmiş, gençlerle sürekli diyalog içinde olmaya özen göstermiştir. Konuşmalarında sık sık gençlerden beklentilerini ve nasıl bir gençlik istediğini dile getiren Atamız, Büyük Nutuk'un son bölümünde yer alan **"Gençliğe Hitabe"** ile de gençliğin her türlü sorunun üstesinden gelebileceğine duyduğu inancı vurgulamıştır.



Atatürk'ün liderliğini yapmış olduğu bağımsızlık mücadelesi, bu mücadelenin yapıldığı koşullar ve yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'ni bekleyen iç ve dış tehlikeler göz önünde bulundurulduğunda, Atatürk'ün gençliğe neden bu kadar önem verdiği daha iyi anlaşılacaktır. Ülkenin dört bir yanının düşman işgali altında olduğu, devlet otoritesinin neredeyse tamamen ortadan kalktığı, bencil ve durumdan kendi menfaatlerine pay çıkarmaya çalışan kişilerin aleyhte faaliyetler gösterdiği bir ortamda birlik ve beraberliğin sağlanması, tüm imkanların Milli Mücadele bayrağı altında birleştirilmesi bağımsızlık savaşının en büyük zorluklarından olmuştur. Böyle bir dönemde gençler, Atatürk'e, aldığı tüm kararlarda bağlılık göstermiş, savaş sırasında da cephede ve cephe gerisinde önemli başarılar elde etmişlerdir. Bununla birlikte Atatürk açısından gençlerin en önemli sorumluluğu Cumhuriyet'in ilan edilmesi ile başlamıştır. Gerek dünyanın içinde bulunduğu siyasi belirsizlik, gerekse yeni Cumhuriyet'e karşı iç veya dış kaynaklı kurulan çeşitli komplolar en az Milli Mücadele dönemi kadar zor bir dönemin yaşanmasına neden olmuştur. Bir yandan ekonomik zorluklar, bir yandan savaş sonrası yaşanan sosyal problemler gibi yeni kurulan bir devletin karşılaştığı çeşitli sorunların aşılmasında Atatürk gençlerin dinamizmine, enerjilerine ve hepsinden önemlisi Atatürk ilkelerine duydukları sadakate güvenmiştir. Bu nedenledir ki, Türkiye'nin geleceğinin en önemli dayanaklarından biri olarak gördüğü gençliğe şöyle seslenmektedir:

Gençler! Cesaretimizi takviye ve devam ettiren sizsiniz. Siz almakta olduğunuz eğitim ve kültür ile, insanlık meziyetinin, vatan, fikir hürriyetinin en kıymetli sembolü

olacaksınız. Ey yükselen yeni nesil! İstikbâl sizindir. Cumhuriyet'i biz kurduk; onu yükseltecek ve devam ettirecek sizsiniz.[2]



Bu sözleri ile Cumhuriyet'i yalnızca korumak değil, yükseltmek görevini de gençlere veren Atatürk, bunun ancak güzel ahlakı, adaleti, haksızlıkla ve zulümle mücadele etmeyi, milli ve manevi değerlerimize bağlı kalmayı, tarihimizle gurur duymayı bununla birlikte yüzümüzü de sürekli geleceğe dönük tutmayı öngören ilkelerinin ayakta tutulması ile sağlanacağına dikkat çekmiştir. **"İsterim ki, daima idealimi gençlere aşılayasınız ve daima korumak hususunda çalışasınız."**[3] sözleri ile dile getirilen bu istek, bir anlamda Atamızın bizlere en önemli miraslarından biridir. Bunu yerine getirebilmek için çaba göstermek, Atatürk'ü anlamak ve anlatmak için faaliyette bulunmak gençliğin bilinçlenmesinde önemli bir rol oynayacak, böylece Atatürk'ün başlatmış olduğu reformlar tam olarak hedefine ulaşacaktır.

Atatürk Genç Nesile Güveniyordu

"Milletin bağrından temiz bir kuşak yetişiyor. Bu eseri ona bırakacağım ve gözüm arkada kalmayacak"[4] diyen Mustafa Kemal Atatürk, Türk gençliğine her zaman için büyük güven duymuştur:

Gençlikle iftihar ediyorum ve gençliğe güveniyorum![5]

Atatürk'ün Türk gençliğine duyduğu güven, 1918'de Mondros Mütarekesi'nin imzalandığı günlere dayanır. İşgalin en ağır günlerinin yaşandığı ve ülke genelinde belirsizliğin hakim olduğu günlerde, Atatürk gençlerin kendisine umut verdiğini şöyle ifade etmektedir:

> ***Her şeye rağmen muhakkak bir nura doğru yürümekteyiz. Bende bu inancı yaşatan kuvvet yalnız azim memleket ve millet hakkındaki sonsuz sevgim değil, bugünün karanlıkları, ahlaksızlıkları, şarlatanları içinde, sırf vatan ve hakikat aşkı ile ışık serpmeye ve aramaya çalışan bir gençlik gördüğümdür.***[6]

1919 yılında yaptığı bir başka konuşmasında ise içinde bulunulan koşulların gelecekte asla unutulmaması gerektiğini belirtirken, genç nesile duyduğu güveni bir kez daha dile getirmişti:

> ***Başımıza neler örülmek istenildiği ve nasıl mukavemet ettiğimiz ve daha doğrusu milletin arzu ve emellerine uyarak ve onun yardımıyla nasıl çalıştığımız görülmeli ve gelecek kuşaklar için ibret ve uyanıklığı gerektirmelidir. Zaten her şey unutulur. Fakat biz her şeyi gençliğe bırakacağız, o gençlik ki hiçbir şeyi unutmayacaktır; geleceğin ışık saçan çiçekleri onlardır. Bütün ümidim gençliktedir.***[7]

Atatürk'ün gençliğe bu derece güvenmesinin temelinde doğru eğitim almış, kişiliği tam anlamı ile gelişmiş bir gençliğin nelere güç yetirebileceğini biliyor olması bulunmaktadır. Atatürk gençliğin toplumdaki yerini ve toplumsal değişimde-



Atatürk, 1933 yılındaki İstanbul Üniversitesi ziyaretinde öğrencilerle birlikte.

ki önemini kavramış ve genç neslin üstleneceği dinamizme inanmıştır. Zeki, doğruyu yanlıştan ayırabilecek vicdana sahip, manevi olarak güçlü, ahlaklı, kütürlü, ülkenin sorunları ile ilgili, bu sorunlara kalıcı çözümler üretebilen, milli karakteri temsil eden, çalışkan, vatansever, tarihi bilince sahip bir gençliğin ülke nasıl bir duruma düşerse düşsün her zorluğu aşabileceği bir gerçektir. Bu nitelikte bir genç nesil topluma cesaret ve güç verecek, o toplumu sürekli daha ileriye taşıyacaktır. Atatürk de **"Gençler, cesaretimizi pekiştiren ve sürdüren sizsiniz"**[8] derken, Türk gençliğinin bu özelliklere sahip olan asil bir gençlik olduğuna inanmıştır. Başkumandanlık Meydan Savaşı'nın ikinci yıldönümünde söylenen bu sözlerde Atatürk'ün gençliğe inancı ve güveni açıkça görülmektedir.

Gençleri, **"bugünün teminatı, yarının garantisi"** olarak gören Atatürk'e göre Türk gençliği **"terbiye ve kültürü ile vatan sevgisinin, düşünce özgürlüğünün en değerli simgesi olacaktır."** Bunun için gençliğin sorumluluklarının bilincinde, Atatürk ilkelerinin fikirlerini ve ideolojisini benimsemiş ve onun yolundan ayrılmamaya azmetmiş bir gençlik olması şarttır. Bu azim ve şevkin ölçüsünü, kendisini yorulmadan izleyeceklerini söyleyen bir grup gence Atatürk şöyle tarif etmiştir:

> ***Siz genç arkadaşlar, yorulmadan beni izlemeye söz vermişsiniz. İşte ben bu sözden çok duygulandım. Yorulmadan beni izleyeceğinizi söylüyorsunuz. Fakat arkadaşlar yorulmak ne demek? Elbette yorulacaksınız. Benim sizden istediğim şey yorulmamak değil, yorulduğunuz zaman bile durmadan yürümek, yorulduğunuz dakikada dinlenmeden beni izlemektir. Yorgunluk insan için doğal bir durumdur. Fakat insanda yorgunluğu yenebilecek manevi bir güç vardır ki, işte bu güç yorulanları dinlendirmeden yürütür.***
>
> ***Sizler, yani yeni Türkiye'nin genç evlatları, yorulsanız bile beni izleyeceksiniz. Ben bu akşam buraya yalnız bunu anlatmak için gelmiş bulunuyorum. Dinlenmemek üzere yürümeye karar verenler hiçbir zaman yorulmazlar. Türk gençliği hedefe, bizim yüksek idealimize durmadan, yorulmadan yürüyecektir.***[9]

Kurtuluş Savaşı'nda Gençlerin Üstlendiği Büyük Sorumluluk

Atatürk'ün başlattığı bağımsızlık savaşının sonucunda, "hasta adam" teşhisi konulan bir yönetim, çağdaş, güçlü ve ba-

ğımsız yepyeni bir devlet kurmuştur. Atatürk bu mücadelesi ile insanlığa zorluklar karşısında yılmamanın önemini, azmin ve inancın gücü ile her türlü zorluğun aşılabileceğini, Türk Milleti'nin sahip olduğu asıl gücün nasıl büyük başarılar kazanabileceğini göstermiştir. Türk Milleti'nin 1918 yılında içinde bulunduğu karanlık tablonun değiştirilmesinde, vatan topraklarının düşman işgalinden kurtulup Cumhuriyet'in temellerinin atılmasında Türk gençlerinin büyük katkısı olmuştur.

Gençler Kurtuluş Savaşı öncesinde ve sonrasında hep aktif olarak Milli Mücadele'nin içinde yer almışlardır. Atatürk, Milli Mücadele'nin kazanılmasında gençlerin ne denli önemli bir sorumluluk yüklendiklerini görerek şöyle demiştir:



Mustafa Kemal, Anafartalar Grup Komutanlığı görevi esnasında mücadele arkadaşları ile birlikte görülmektedir.

Gençler! Vatanın bütün ümit ve istikbali size, genç nesillerin anlayış ve enerjisine bağlanmıştır. (1919)[10]

Atatürk'ün gençlere duyduğu güven, özellikle Milli Mücadele boyunca gençlerin kararlılıklarına, bağımsızlık konusunda gösterdikleri iradeye, fedakarlıklarına ve cesaretlerine şahit olması ile pekişmiştir. Gençlerin bağımsızlıklarına düşkünlükleri, özgürlük ve bağımsızlığın kendisinin karakteri olduğunu söyleyen Atatürk için çok önemlidir. Bir ulusta şerefin, haysiyetin, namusun varlığının ve sürekliliğinin, o ulusun özgürlük ve bağımsızlığa sahip olmasıyla mümkün olduğuna inanan Atatürk, bu konudaki düşüncelerini şöyle dile getirmektedir:

Ben yaşayabilmek için kesinlikle bağımsız bir ulusun çocuğu olarak kalmalıyım. Bu nedenle, ulusal bağımsızlık bence bir yaşam sorunudur. Ulus ve ülke yararlarının gerektirdiği, insanlığı oluşturan uluslardan her biriyle uygarlık gereği olan dostluk ve siyaset ilişkilerine büyük bir duyarlılıkla değer veririm. Ancak benim ulusumu tutsak etmek isteyen herhangi bir ulusun, bu arzusundan vazgeçinceye kadar amansız düşmanıyım.[11]

Milli birlik ve beraberliğin sağlanmaya ve ülkenin geleceğinin belirlenmeye çalışıldığı ilk günlerde ise, tam bağımsızlıktan yana olmayan çevrelerin varlığı, manda yönetimi ihtimalini gündeme getirmiştir. Gerek ülkenin içinde bulunduğu koşulların ağırlığı, gerekse özveriden kaçınan kimi çevrelerin telkinleri, manda teklifinin ülkenin geleceğinin tartışıldığı en önemli toplantılardan biri olan Sivas Kongresi'nde ele alınmasına neden olmuştur. İşte bu dönemde gençlerin büyük çoğun-


Atamız, Sivas Kongresi günlerinde arkadaşlarıyla.

luğunun, tek çözümü tam bağımsızlılığı savunan Atatürk'e destek olmakta bulmaları, Cumhuriyet tarihinin önemli gelişmelerindendir. Sivas Kongresi'ne tıp öğrencileri adına katılan bir sözcünün Mustafa Kemal'e hitaben yaptığı şu konuşma, Türk gençliğinin bağımsızlık mücadelesinde her yönüyle yer alacağını ortaya koymuştur:

> ***Paşam, üyesi bulunduğum tıbbiyelilier beni buraya istiklal davamızı başarmak yolundaki göreve katılmak üzere göndermişlerdir. Mandayı kabul edemem. Eğer kabul edecek olanlar varsa, bunlar her kim olursa olsun şiddetle red ve takbih ederiz. Farz edelim, manda fikrini siz kabul ederseniz, sizi de reddeder, Mustafa Kemal'i tel'in ederiz.***[12]

Atatürk gençlerin bu tavrından çok memnun kalmış, bağımsızlık için göze aldıkları fedakarlıkları ve gösterdikleri cesareti takdirle karşılamıştır:

> ***Arkadaşlar, gençliğe bakın, Türk milli bünyesinde asil kanın ifadesine dikkat edin. Evlat, müsterih ol. Gençlikle iftihar ediyorum ve gençliğe güveniyorum. Biz azınlıkta olsak dahi mandayı kabul etmeyeceğiz... Parolamız tektir ve değişmez: Ya istiklal ya ölüm.***[13]



Türk gençliğinin gösterdiği bu kararlı tavır, bağımsızlık savaşı boyunca da devam etmiştir. Cephede vatan için savaşan gençlerin yanı sıra, cephe gerisinde yer alanlar da yaptıkları organizasyonlarla ve düzenledikleri mitinglerle, halkın bağımsızlık fikri etrafında kenetlenmesini sağlamışlardır. Yoksulluk, açlık, imkansızlıklar, işgal, iç isyanlar, düşmanla iş birliği yapan hainler ve ölüm tehlikesi gençleri yıldırmamış, bağımsızlık onlar için en değerli ideal olmuştur. Tüm bunlar Atamızın, bağımsızlığın muhakkak kazanılacağına dair inancını daha da güçlendirmiştir:

Vatan mutlaka kurtulacak, millet mutlaka mutlu olacaktır. Çünkü kendi kurtuluşunu, kendi mutluluğunu memleketin ve milletin mutluluk ve kurtuluşu için feda edebilen vatan evlatları çoktur. [14]



Cumhuriyet Dönemi'nde Türk Gençliği

Kurtuluş Savaşı'nın zaferle sona ermesinin ardından, yurt içinde çok daha önemli bir mücadele başladı: Bağımsızlığını kazanan bu yeni devleti güçlendirmek ve yükseltmek. Bu dönemde kültürel, ekonomik ve toplumsal pek çok reformun aciliyetle yapılması ve bu reformların toplum tarafından kabul görmesinin sağlanması gerekiyordu. Atatürk bu dönemde genç nesil üzerinde önemle durmuş, gençliğin eğitimi ve bilinçlendirilmesi öncelikli konular arasında olmuştur. Cumhuriyet'in ilk yılları, başta Atatürk olmak üzere, devlet adamları ve aydınlar için "gençliğin Cumhuriyet'in koruyucuları" olduğu anlayışının hakim olduğu yıllardır. Cumhuriyet gençlere emanet edilmiş ve bu konuda gençliğe büyük ümit bağlanmıştır. Atatürk bu büyük hedefini ise şu şekilde tarif etmişti:

> ***Benim için bir tek hedef vardır. Cumhuriyet hedefi. Bu hedefe varmak için, belirli yoldan yürüyen arkadaşların başarılı olması için, tutulan doğru yolda, namuslu yolda çok çalışmak ve etkin olmak gerekir.***[15]

Atatürk, Kurtuluş Savaşı sırasında kazanılan başarıların, Türkiye'nin geleceğinin çok aydınlık olacağının en önemli işaretleri olduğuna inanıyordu:

Sizin gibi gençlere malik bulundukça, bu vatan ve milletin, şimdiye kadar elde etmeyi başardığı zaferlerin üstüne çok daha büyük zaferler elde edeceğinden şüphe etmiyorum.[16]

Bağımsızlık mücadelesi ile elde edilen zafer, uzun yıllardır devam eden savaşlardan, ekonomik, politik ve sosyal alanlarda yaşanan büyük çöküşten çok önemli dersler alınmasını sağlamıştı. Bu dersler, hem Cumhuriyet ilkelerinin değerinin ve öneminin kavranmasını sağlayacak, hem ülkemizi bir daha benzer bir duruma düşmekten koruyacak, hem de yine benzeri olaylarla karşılaşılması durumunda bu sıkıntıların nasıl aşılacağını bizlere gösterecek önemli derslerdir. Atatürk de, özellikle gençlerin, Kurtuluş Savaşı boyunca kazanılan tarihi tecrübeleri çok iyi değerlendirmeleri gerektiğine dikkat çekmiştir. Atatürk'e göre, bu tecrübeler gençleri olgunlaştırmış ve onları, sorumluluklarının önemini kavrayabilecekleri bir konuma getirmişti:

Gençlerimiz ve aydınlarımız ne için yürüdüklerini ve ne yapacaklarını öncelikle kendi düşüncelerinde iyice kararlaştırmalı, onları halk tarafından iyice benimsenip kabul edilebilir bir hâle getirmeli, onları ancak ondan sonra ortaya atmalıdır. Ben çok ümitliyim ki, gençlerimiz bunu yapacak derecede yetişkindir. Biliyorum ki ihtiyarlarımız gibi gençlerimizin de tecrübeleri vardır. Zira milletimizin yakın senelere ait gördüğü acı dersler, yakın yılların en yoğun olaylar ile dolu oluşu, devrimi-



zin gençlerini eski devirlerin ihtiyarları kadar ve belki onlardan fazla olayın şahidi, dolayısıyla gençliğimizi ihtiyarlar kadar tecrübe sahibi yaptı. Herhangi bir gencimiz yaşadığı devrin belki üç katı oranında olaya şahit olduğu için her gencimiz üç misli yaş sahibi sayılabilir, onları da ihtiyarlar gibi tecrübeli kabul edebiliriz. Gençliğimizin sahip oldukları bu tecrübelerden istifade ederek çalışkan, memlekete faydalı ve büyük imanla donatılmış olarak vazifelerini hakkıyla yerine getireceklerine eminim.[17]

Biz her şeyi gençliğe bırakacağız... Geleceğin ümidi, ışıklı çiçekleri onlardır. Bütün ümidim gençliktedir.[18]

Cumhuriyet'in övüncü olan Türk gençliği, Türklük bilincinin doruğa ulaştığı Atatürk döneminde, dinamik, çalışkan, bilimi kendine yol gösterici tanımış, çağdaş, her şeyini ulusuna adamış, ulusunu uygarlık seviyesinin üstüne çıkarmayı kendisine ülkü edinmiş bir gençlikti. Ulusun gerçek gücünü ve enerjik cevherini temsil ediyordu. Nitekim ilerleyen yıllarda Türk gençliği Atatürk'ün bu güvenini boşa çıkarmamış, yıkılmış ve harap olmuş vatan topraklarından, ilerlemiş ülkeler seviyesine ulaşmak için gücünün son noktasına kadar çalışan bir güç haline gelmiştir. Özellikle de Cumhuriyet'in kuruluşundan Atatürk'ün aramızdan ayrıldığı 1938 yılına kadar geçen süre Türk Milleti'nin çağdaş bir ülke olma amacıyla büyük reformlara imza attığı, dinamik bir dönem olmuştur. Atatürk'ün Türk gençliğine hitap ettiği bazı konuşmaları şu şekildedir:

Gençler için vatanî işlerde ölmek söz konusu olabilir. Lâkin korkmak asla! (1919)[19]

Gelecek için hazırlanan vatan evlâtlarına, hiçbir güçlük karşısında yılmayarak tam bir sabır ve metanetle çalışmalarını ve öğrenim gören çocuklarımızın ana ve babalarına da yavrularının öğreniminin tamamlanması için hiçbir fedakârlıktan çekinmemelerini tavsiye ederim.[20]

Gençler cesaretimizi takviye ve idame eden sizlersiniz. Siz, almakta olduğunuz terbiye ve irfan ile insanlık ve medeniyetin, vatan sevgisinin, fikir hürriyetinin en kıymetli timsali olacaksınız. Yükselen yeni nesil, istikbal sizsiniz. Cumhuriyet'i biz kurduk, onu yükseltecek ve yaşatacak sizsiniz.[21]

Atatürk gösterdiği yola uydukları takdirde, gelecek nesilleri güzel günlerin beklediğine de değinerek gençleri bu yolda kararlı adımlarla ilerlemeye teşvik etmiştir.

Asla şüphe yoktur ki Cumhuriyet'in gelecek evlâtları bizden daha çok rahata kavuşmuş ve bahtiyar olacaklardır. (1927)[22]

Atatürk'ün Türk gençliğine inancını ve güvenini gösteren bir önemli olay da Hatay davası sırasında gerçekleşmiştir:

Fransız komiseri Ponçet Ankara'yı ziyareti sırasında, Ankara Palas'a uğrayan Atatürk ile karşılaşır. Atatürk Ponçet'yi masasına davet eder. Günün önemli sorunu Hatay meselesidir. Fransız Hükümeti zorluklar çıkarmakta, bu sorunun barış içinde çözülmesine engel olmaya çalışmaktadır. Atatürk masasında bulunan Ponçet'ye şu şekilde hitap eder:

- Hatay işi benim şahsi davamdır ve Beni üzüyorsunuz. Korkarım ki beni, meseleyi başka türlü halle mecbur bırakacaksınız.

Atatürk bu sözleri yüksek sesle Türkçe söylüyor ve çevresindeki insanlar da onu dinliyordu. Atatürk'ün Fransa'nın Suriye komiseri Ponçet'ye karşı "beni üzüyorsunuz" sözü salonda çok geniş bir etki oluşturdu. Orada bulunan bir genç ayağa kalkarak, oldukça yüksek bir sesle şöyle dedi:

- Atatürk üzülme, arkanda biz varız!

Atatürk yerinde başını sesin geldiği tarafa doğru çevirdi. Kaşları kalkmış, çehresi sevgi ile dolu olarak gence şöyle cevap verdi:

- Biliyorum çocuğum, onu bildiğim için ki böyle konuşuyorum."[23]

Bu örnekten de Atatürk'ün arkasında gençlerden oluşan büyük bir kuvvet olduğunu bildiğini anlarız.



Atatürk Sivas Kız Öğretmen Okulu öğrencileriyle.



Atatürk'e göre, Türkiye'nin geleceğini emanet ettiği gençlerin eğitimi çok önemliydi. Her fırsatta üniversite ve lise öğrencileri ile biraraya gelen Atamız, Ankara Hukuk Fakültesi'ne yaptığı ziyaret esnasında görülmektedir.

Eğitimin Önemi

Kitabın başında da vurguladığımız gibi, gençlik bir milletin varlığının devamını sağlayan çok önemli bir güçtür. Ancak bu gücün gereği gibi kullanılabilmesi ve millete fayda sağlayabilmesi için gençlerin iyi bir eğitim almaları, bilinçlendirilmeleri ve iyi yönlendirilmeleri gereklidir. Aksinin o ülke için nasıl gelişmelere neden olabileceğinin örnekleri yakın geçmişimizde yaşanmıştır. Yeterince bilinçlenmemiş, milli ve manevi değerlerden uzaklaşmış gençlerin tehlikeli ideolojilerin etkisinde kalmaları, ülkenin güvenliğini ve bütünlüğünü tehdit eden bir unsur haline gelmiştir.

Bu nedenledir ki Atatürk gençliğin iyi yetiştirilmesini ve bilinçlendirilmesi gerektiğini sıkça tekrarlamıştır. Doğru bilgilerle ve müspet fikirlerle aydınlatıldığında gençliğin Türk Milleti'nin yükselişinde önemli bir rol oynayacağını hatırlatmıştır:

Gençliği kesinlikle ideal sahibi ve ülkeyle ilgili olarak yetiştirmek herkesin, hepimizin, her devlet adamının başta gelen görevidir. Gençliği yetiştiriniz. Onlara bilim ve kültürün pozitif düşüncelerini veriniz. Geleceğin aydınlığına onlarla kavuşacaksınız. Hür fikirler uygulamaya konulduğu vakit Türk Milleti yükselecektir.[24]

Atatürk aynı zamanda Türk gençliğinin öncelikli olarak kendi benliğine, milli geleneklerine, ulusun birlik ve bütünlüğüne zarar verebilecek düşman unsurları tanıması ve bunlarla mücadele yöntemlerini öğrenmesi gerektiğine de dikkat çekmiştir:

Yetişecek çocuklarımıza ve gençlerimize, görecekleri öğretimin sınırları ne olursa olsun, en evvel ve en esaslı olarak Türkiye'nin istiklâline, kendi benliğine, millî geleneklerine düşman olan unsurlarla mücadele etmek lüzumu öğretilmelidir.[25]



Gençlerin muhakkak bir meslek sahibi olması gerektiğine inanan Atatürk, Adana Kız Enstitüsü'nü gezerken.

Çocuklarımız ve gençlerimiz yetiştirilirken onlara özellikle varlığıyla, haklarıyla, birlik ve bütünlüğüyle çelişen tüm yabancı öğelerle mücadele zorunluluğu, milli görüşleri derinlemesine bilerek her karşı görüş önünde şiddetle ve özveriyle savunma zorunluluğu telkin edilmelidir. Yeni kuşakların ruh gücüne bu nitelik ve yeteneklerin aşılanması önemlidir. Hayatlarını sürekli ve müthiş bir mücadele biçiminde belirleyen milletlerin felsefesi, bağımsız olmak ve mutlu kalmak isteyen her millet için bu nitelikleri çok şiddetli olarak gerektirmektedir. (16.7.1921 Maarif Kongresi'ni açış konuşmasından)[26]

Gençlerin bu şekilde bilinçlendirilmesi için ise, yalnızca gençlere değil, elbette toplumun pek çok kesimine önemli görevler düşmektedir. Genç nesil bilgisizlik veya yanlış bilgilen-

dirmeler nedeniyle, diğer insanlara kıyasla daha kolay yönlendirilebilmektedir. Gençlerin yanlış yönlendirmelerden korunabilmelerinde ve kendilerinden beklenilen sorumlulukları tam olarak yerine getirebilmelerinde alacakları temel eğitim belirleyici rol oynamaktadır. Bu nedenle, gençlerin vatan ve millet sevgisini özümseyebilecekleri, tarih bilincine sahip olabilecekleri, kültürel mirasımızın değerini kavrayabilecekleri, devlete hizmet anlayışlarını geliştirebilecekleri, en önemlisi zararlı ideolojilerin telkinlerinden korunabilecekleri bir eğitim imkanına sahip olmaları gereklidir. Gençlerin bu bilinci almaları sağlanmadan onlardan beklenti içerisinde olmak doğru olmaz. İşte Atatürk'ün yaptığı budur. Atatürk gençlere çok güvendiğini, onları ülkemizin geleceğinin güvencesi olarak gördüğünü söylerken, öncelikle gençlerin doğru şekilde bilinçlendirilmeleri gerektiğini vurgulamıştır. Atatürk bu eğitim ve bilinçlendirilmenin sonucunda ortaya çıkacak olan '**irfan ve kültür ordusu'**nun milletin geleceğini şekillendirecek kadar üstün bir güce kavuşacağını söylemiştir:

Memleketimizi, toplumumuzu gerçek hedefe, mutluluğa eriştirmek için iki orduya ihtiyaç vardır. Biri vatanın hayatını kurtaran asker ordusu, diğeri milletin geleceğini yoğuran kültür ordusu...[27]

Bir millet irfan ordusuna sahip olmadıkça, muharebe meydanlarında ne kadar parlak zaferler elde ederse etsin, o zaferlerin kalıcı sonuçlar vermesi ancak irfan ordusuna bağlıdır.[28]

Atatürk eğitim ile cahilliğin yok edilmesinin, bir milleti esaretten hürriyete kavuşturan önemli bir güç olduğunu hatır-



Gençlerin milli tarih bilincini kazanmalarının önemine sık sık dikkat çeken Atamız, Adana Kız Enstitüsü'nde bir tarih dersini izlerken.

latarak gençlerimizin iyi bir eğitim almalarının ne derece hayati bir önem taşıdığına dikkat çekmiştir:

> ***Eğitimdir ki, bir milleti ya hür, bağımsız, şanlı yüksek bir toplum halinde yaşatır ya da bir milleti esaret ve sefalete terk eder.***[29]

> ***Milli Eğitim programımızın, Milli Eğitim siyasetimizin temel taşı, cahilliğin yok edilmesidir.***[30]

Bir ulusun yüksek medeniyet seviyesine ulaşmasında, iyi yetişmiş, bilgili, kültürlü insan unsurunun önemi son derece büyüktür. Bu sebeple sağlam, üstün kaliteli ve milli kültürümüzün esaslarıyla çağdaş medeniyetin ileri teknolojisini birleştiren bir öğretim sistemiyle gençlerimizin yetiştirilmesi şarttır.

Genç bir nüfusa sahip olmak Türkiye Cumhuriyeti için büyük bir kuvvet ve güçtür. Ancak bu gençlerin doğru yönlendirilmesi, dış ve bölücü güçlerin, ülke aleyhine faaliyet göste-

ren ideolojilerin ve grupların etkisi altında kalmalarının engellenmesi gerekir. İşte Atatürk'ün, kültür devriminin üzerinde durmasının ve eğitime öncelik vermesinin nedeni budur.

Hedefe yalnız çocukları yetiştirmekle ulaşamayız! Çocuklar geleceğindir. Çocuklar geleceği yapacak adamlardır. Fakat geleceği yapacak olan bu çocukları yetiştirecek analar, babalar, kardeşler hepsi şimdiden az çok aydınlatılmalıdır ki, yetiştirecekleri çocukları bu millet ve memlekete hizmet edebilecek, yararlı ve faydalı olabilecek şekilde yetiştirsinler! Hiç olmazsa yetiştirmek lüzumuna inansınlar! Okullardan başka; gazeteler, küçük dergiler köylere kadar yayınlanıp dağıtılmalıdır. Bizim köylümüz ne gazete ne dergi v.s. okumaz. Bilenler bilmeyenleri toplayıp, okutmayı, onlara okumayı anlatmayı bir vazife bilmelidir. 1923[31]

Atatürk'ün eğitimin önemine dikkat çektiği sözlerinden diğer bir tanesi ise şu şekildedir:

İnsanlar sadece maddi değil, özellikle bu maddi kuvvetin içerdiği manevi kuvvetin etkisiyle yapıcıdırlar. Milletler de böyledir. Manevi kuvvet özellikle bilim ve inançla yüksek bir biçimde gelişir. Öyleyse hükümetin en verimli ve en önemli görevi eğitim işleridir. Bu yolda başarılı olmak için öyle bir program izlemek zorundayız ki, o program milletin bugünkü haline, toplumsal ve hayati ihtiyaçlarına, çevre koşullarına, çağın gereklerine uyum sağlasın, onlara uygun olsun. Bunun için çok büyük ama hayali ve karışık fikirlerden uzak durup gerçeğe derinliklerini görerek bakmak, dokunmak gerekir.[32]

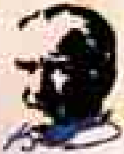
Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi

Ey Türk Gençliği!

Birinci vazifen, Türk istikbalini, Türk Cumhuriyeti'ni, ilelebet, muhafaza ve müdafa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegane temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dahili ve harici bedbahtların olacaktır. Bir gün, istikbal ve Cumhuriyet'i müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkan ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkan ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve Cumhuriyet'ine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve delalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, müstevliler siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet fakru zaruret içinde ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen, Türk istiklal ve Cumhuriyeti'ni kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal ATATÜRK





Gençliğin Atamıza Cevabı

Ey Büyük Ata,

Varlığımızın en kutsal temeli olan, Türk İstiklâl ve Cumhuriyeti'nin sonsuz bekçisiyiz. Bu karar, değişmez irademizin ilk ve son anlatımıdır. İstikbâlde, hiçbir kuvvet bizi yolumuzdan döndürmeyecektir. Bizler, bütün hızımızı senden, ulusal tarihimizden ve ruhumuzdaki sönmez inanç ateşinden alıyoruz. Senin kurduğun güçlü temeller üzerinde attığımız her adım sağlam, yaptığımız her atılım bilinçlidir. En kıymetli emanetimiz olan, Türk İstiklâl ve Cumhuriyet'i, varlığımızın esası olarak, eğilmez başların, bükülmez kolların, yenilmez Türk evlatlarının elinde sonsuza dek yaşayacak ve nesiller-



den nesillere devredilecektir. İstiklâl ve Cumhuriyetimiz'e kastedecek düşmanlar, en modern silahlarla donanmış olarak, en kuvvetli ordularla üzerimize saldırsalar dahi, ulusal birliğimizi ve yenilmez Türk gücünün zerresini bile sarsamayacaktır. Çünkü, bu aziz vatanın toprakları üzerinde yetişen azimli ve inançlı Türk gençliği, dökülen temiz kanların ve Cumhuriyet devrimlerimizin aydın ürünleridir. Vatanın ve milletin selameti için her zorluğa iman dolu göğsümüzü germek, gerçek amacımız olacaktır.



Ey Türk'ün büyük Atası !

İstiklâl ve Cumhuriyetimizi korumak gerektiği zaman, içinde bulunacağımız durumlar ve şartlar ne olursa olsun, kudret ve cesaretimizi damarlarımızdaki asil kandan alarak, bütün engelleri aşıp her güçlüğü yenmek azmindeyiz.

Türk gençliği olarak özgürlüğün, bağımsızlığın, egemenliğin, Cumhuriyet ve devrimlerin yılmaz bekçileriyiz. Her zaman, her yerde ve her durumda Atatürk ilkelerinden ayrılmayacağımıza, çağdaş uygarlığa geçmek için bütün zorlukları yeneceğimize, namus ve şeref sözü verir, kendimizi büyük Türk ulusuna adarız.

Türk Gençliği



Atatürk'ün İdealindeki Gençlik

Atatürk'ün en büyük hedefi, çok büyük emeklerle kurulan Yüce Türkiye Cumhuriyeti'nin güçlü ve gelişmiş demokratik ülkeler topluluğuna girmesi ve bu entegrasyon sürecinin çok hızlı ve başarılı olmasıydı. Türk Milleti'nin bu süreci hızlandırmasının birinci koşulu ise Batı'nın medeniyetini alırken, milli birlik ve beraberliğini her şeyin üzerinde tutması, milliyetçi karakterini ana esas olarak belirlemesi, İslam'ın özünü savunan çağdaş bir yapıyı ivedilikle oluşturmasıydı.

İşte bu nedenle Atatürk, Cumhuriyet'i emanet ettiği Türk gencinin, milli birlik ve beraberliğini her şeyin üzerinde tutan, vatanperver, cesur, ülkesi için canını seve seve veren, İslam'ı özümsemiş, güzel ahlaki vasıfları hayatının her aşamasına yerleştirmiş olmasını istiyor, bunun için karşısına çıkacak her engeli bizzat ortadan kaldırıyordu. Aşağıda sıralanan maddeler, Atatürk'ün hedeflediği milliyetçi, ülkesinin sorunlarını gayet iyi bilen ve bunlara çözüm üretebilen, demokrat,

kendini iyiye ve doğruya adamış, milleti ve devleti için yaşayan bir gençliğin müjdesini vermektedir.

Gerçek bir Türk Milliyetçisi Olmalıdır

Türk genci kendi öz benliğini kaybetmeden, kendi kimliğini, kültürünü unutmadan yeniliklere adapte olabilmeli, onları kendi milli kültürü içinde sindirebilmelidir. Aksi hem o kişiyi, hem de milleti içten içe yok edebilir. Atamızın Türkiye Cumhuriyeti'ni korumakla sorumlu kıldığı Türk genci, bağımsız ve özgür yaşama konusunda kararlı, her milletin haklarına saygılı, kendi haklarını koruma konusunda azimli, insani bir Türk milliyetçisi olmalıdır. Bunun için de Atatürk'ün milliyetçilik tanımını kendine bir şiar bilmelidir.

✔ *Türk milliyetçiliği, ilerleme ve gelişme yolunda ve milletlerarası temas ve ilişkilerde bütün çağdaş milletlerle aynı çizgide ve onlarla uyum içinde yürümekle birlikte, Türk toplumunun özel karakterlerini ve başlı başına bağımsız kimliğini saklı tutmaktır.*[33]

✔ *Türk Milleti milli duyguyu, insani duyguyla yanyana düşünmekten zevk alır. Vicdanında milli duygunun yanına insani duygunun şerefli yerini daima muhafaza etmekle iftihar eder. Çünkü Türk Milleti bilir ki bugün uygarlığın yüce yolunda bağımsız ve fakat kendileriyle paralel olarak yürüdüğü bütün uygar milletlerle karşılıklı insani ve medeni ilişkide bulunmak elbette gelişmemizin devamı için gereklidir ve yine malumdur ki; Türk Milleti, her uygar millet gibi mazinin bütün devirlerinde keşifleriyle, ihtiralarıyla uygar dünyaya hizmet etmiş in-*

Bir gün ulusu, sizin gibi beni anlamış gençliğe bırakacağımdan çok memnun ve mesudum.

Mustafa Kemal ATATÜRK

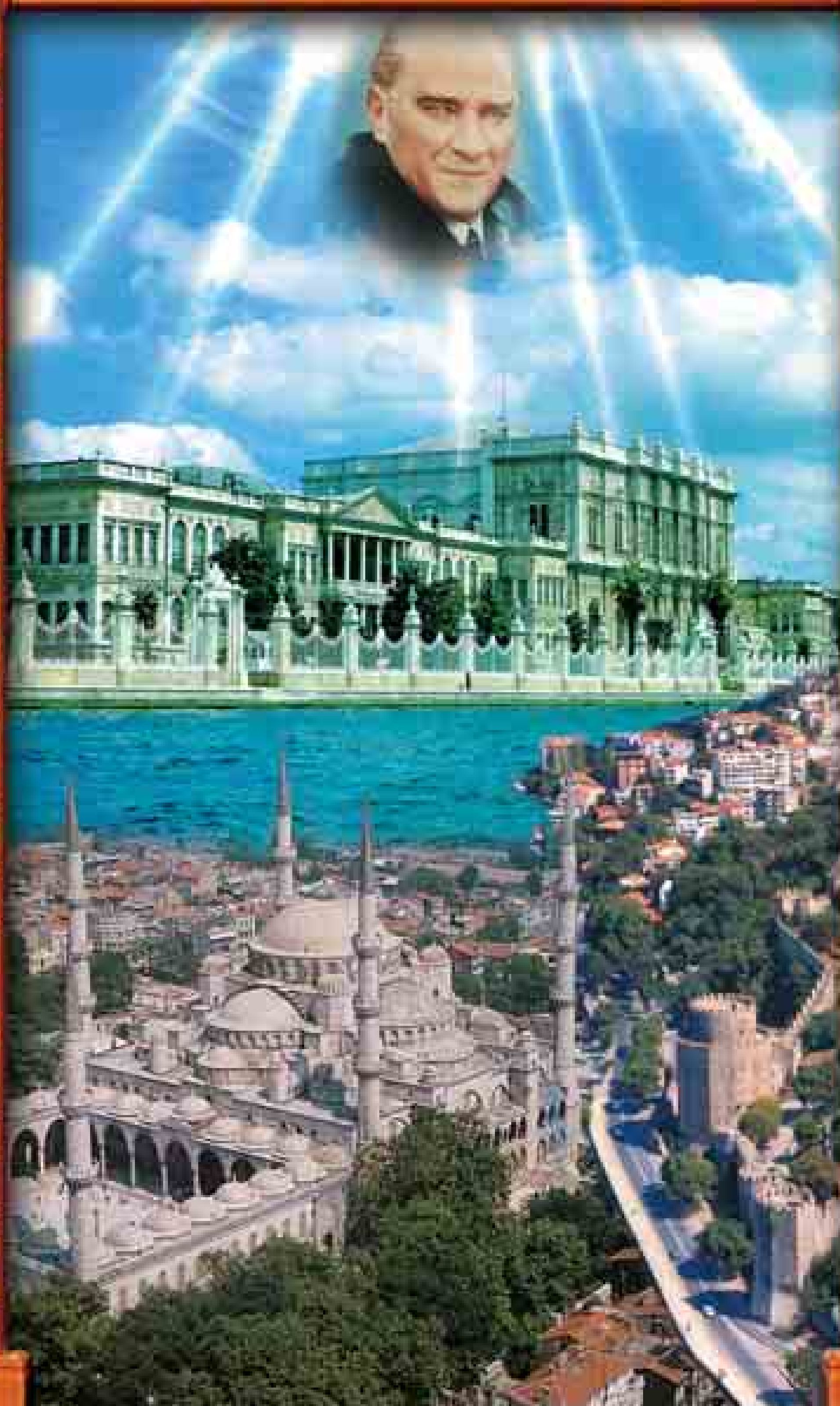


sanların, milletlerin değerini takdir ve hatıralarını saygı ile muhafaza eder. Türk Milleti, insaniyet aleminin samimi bir ailesidir.[34]

✓ *Biz doğrudan doğruya milliyetperveriz; Cumhuriyetimiz'in mesnedi Türk camiasıdır. Bu camianın efradı ne kadar Türk harsıyla dolu olursa o camiaya istinat eden Cumhuriyet de kuvvetli olur.*[35]

Milli Kültüre Önem Vermelidir

✓ *... Başarıya ulaşmak ve başarıları kuvvetle, emniyetle yürütebilmek için güçlü bir karaktere sahip olmak gerekir. Bizim güçlü karakterimizi hep ve hep yükseltmek, korumak gerekir. Bundan milliyetseverlik çıkar... Türkiye halkı denildiğinde, bildiğiniz gibi, kaderlerini birleştirmiş olan his ve din bakımından kalpten birbirlerine bağlanmış insanlar söz konusudur. Bunlar arasında ırk yönünden farklı olanlar vardır. Ama karşı ırktan olanlardan birinin diğeri üzerinde onun milliyetini yok edecek bir dava peşinde olmasına gerek yoktur. Her biri için ayrı ayrı olduğu gibi Türkler için de daima bağlı kalmak, milli karakteri yükseltmek, tüm girişimlerinde bu sağlamlığı göstermek lazımdır. Bu noktada tembellik büyük felaketlerin nedeni olur. Nitekim şimdiye kadar da olmuştur. Milliyet hissi sosyal bir topluluğa güç veren, yaşama yeteneğini genişleten başlı başına bir niteliktir. Bu konuda cahil kişilerden oluşan bir sosyal topluluk, bir ırk bölünmeye mahkumdur. Böyle bir toplumun içinde zaten gereği kadar iyilik ve güç olamaz. Böyle bir toplum, böyle bir milli devlet kuramaz. (2 Şubat 1923 İzmir'de halkla yaptığı sohbetten)*[36]



✓ Çocuklarımız ve gençlerimiz yetiştirilirken onlara özellikle varlığıyla, haklarıyla, birlik ve bütünlüğüyle çelişen tüm yabancı öğelerle mücadele zorunluluğu, milli görüşleri derinlemesine bilerek her karşı görüş önünde şiddetle ve özveriyle savunma zorunluluğu telkin edilmelidir. Yeni kuşakların ruh gücüne bu nitelik ve yeteneklerin aşılanması önemlidir. Hayatları sürekli ve müthiş bir mücadele biçiminde beliren milletlerin felsefesi, bağımsız olmak ve mutlu kalmak isteyen her millet için bu nitelikleri çok şiddetli olarak gerektirmektedir. (16.7.1921 Maarif Kongresi'ni açış konuşmasından)[37]

Millete güven vermelidir

✓ Bizim halkımız çok temiz kalpli, çok asil ruhlu, ilerlemeye çok kabiliyetli bir halktır. Bu halk eğer bir defa karşısındakilerin samimiyetle kendilerine hizmet ettiğine inanırsa her türlü hareketi hemen kabule hazırdır. Bunun için gençlerin herşeyden önce millete güven vermeleri lazımdır. 1923[38]

✓ Millet sevgisi kadar büyük sevgi yoktur. Kurtuluş Savaşı'nda benim de milletime ettiğim birtakım hizmetler olmuştur zannederim. Fakat, bunlardan, hiçbirini kendime maletmedim. Yapılanın hepsi milletin eseridir dedim. Aranacak olursa doğrusu da budur. Mazide sayısız medeniyet kurmuş bir ırkın ve milletin çocukları olduğumuzu ispat etmek için, yapmamız lazım gelen şeylerin hepsini yaptığımızı ileri süremeyiz. Bugüne ve yarına bırakılmış daha birçok büyük işlerimiz vardır. İlmi araştır-



Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk bir gencin verdiği dilekçe hakkında görüşme sırasında.

malar da bunlar arasındadır. Benim arkadaşlarıma tavsiyem şudur: Şahsınız için değil fakat mensup olduğumuz millet için elbirliği ile çalışalım. Çalışmaların en büyüğü budur.[39]

Milli terbiyeye sahip olmalıdır

✓ Efendiler, şunu anlatmak istiyorum, ilk esin ana – baba kucağından sonra okuldaki öğretmenin dilinden, vicdanından, terbiyesinden alınır. Bu esinin gelişme kaynağı olması, kişiye millet ve ülkeye hizmet edebilme gücünü ve yeteneğini verebilmesi için millete ve ülkeye büyük, derin ilgi yaratan fikirler, duygularla her an güçlendirilmesi gerekir. Bu fikirlerin ve duyguların kaynağı doğrudan doğruya ülke ve milletir. Milletin ortak isteğine ve eğilimine değinmek ve onun gereklerine kendini

adamak, böyle davranmak ve doğru yolda yürüyebilmek sözünü ettiğim terbiyenin temel ilkesidir. Bir milletin bireylerinde egemen olması, onlar tarafından uyulması gereken şey milletin ortak isteği ve fikirleridir. Bir kişinin milletine ve ülkesine yararlı bir iş yaparken hiç aklından çıkarmaması gereken şey milletin gerçek eğilimidir.[40]

✓ Bir milleti özgür, bağımsız, görkemli, yüce bir toplum halinde yaşatan terbiyedir ve onu tutsak yapan, sefalete iten de bunun yokluğudur.[41]

✓ Milli terbiyeyle yetiştirilmek ve yüceltilmek istenilen genç beyinlerin bir yandan da paslandırıcı, uyuşturucu, hayali ıvır zıvırla doldurulmasından kaçınılması gerekir.[42]

Atatürk'ü iyi anlamış olmalıdır

✓ Bir gün ulusu, sizin gibi beni anlamış gençliğe bırakacağımdan çok memnun ve mesudum.[43]

✓ Beni görmek demek, mutlaka yüzümü görmek demek değildir. Benim fikirlerimi, benim duygularımı anlıyorsanız ve hissediyorsanız, bu kafidir (yeterlidir).[44]

Atatürk'ün yolunda ilerlemeli ve onun bıraktığı görevi tamamlamalıdır

✓ Benim Türk Milleti'ne, Türk Cumhuriyeti'ne ve Türklüğün istikbaline ait görevlerim bitmemiştir. Sizler, onları tamamlayacaksınız. Siz de sizden sonrakilere benim sözümü tekrar ediniz.[45]

✓ Bu vatan, evlatlarımız ve torunlarımız için cennet gi-



Atatürk, Ankara Kız Lisesi'nin bitirme sınavının ardından öğrenci ve öğretmenlerle birlikte.

bi yapılmaya layık ve uygun bir vatandır. Bu ülkeyi böyle bayındır hale getirecek olan çalışmalar, ekonomi ve ekonomik faaliyettir. Öyleyse öyle bir ekonomi dönemi başlamalıdır ki, artık milletimiz insanca yaşamasını bilsin, insanca yaşamanın neye bağlı olduğunu öğrensin ve ona yönelsin. Hepimizin istediği bu milletin insanlarının ellerindeki örneklerle yarının, ticaretin, sanatın, çalışmanın, yaşamın temsilcileri olmalarıdır. Artık bu ülke, bu millet böyle bir devrin içinde bulunuyor ve böy-

le bir devri yüceltecektir. Böyle bir devrin tarihini yazacaktır. Böyle bir tarihte en büyük makam, en büyük hak çalışkanlara ait olacaktır. Sizler ülkenin gereksinimlerini, milletin yeteneklerini, bunlara karşılık dünyadaki en güçlü ekonomi örgütünü göz önünde tutarak alınması gereken tedbirleri ve uygulanması şart olan yenilikleri çok açık bir biçimde ifade etmelisiniz. Öyle ki o tedbirler, o yenilikler uygulandıkça ülkemiz bolluğa ve aydınlığa kavuşacaktır.[46]

Ecdadını örnek almalıdır

✔ *Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır.*[47]

✔ *Büyük devletler kuran ecdadımız, büyük ve şumullü medeniyetlere de sahip olmuştur. Bunu aramak, tetkik etmek, Türklüğe ve cihana bildirmek bizler için bir borçtur.*[48]

Bağımsızlığından ödün vermemelidir

✔ *Her ilerlemenin ve kurtuluşun anası özgürlüktür.*[49]

✔ *Ne kadar zengin ve refaha kavuşturulmuş olursa olsun, bağımsızlıktan mahrum bir millet, medeni insanlık karşısında uşak olmak mevkiinden yüksek bir muameleye lâyık olamaz.*[50]

✔ *Tam bağımsızlık, bizim bugün üzerimize aldığımız vazifenin temel ruhudur.*[51]

✔ *Esas, Türk Milleti'nin haysiyetli ve şerefli bir millet*









Atatürk gençliğe büyük değer veren bir liderdi ve gençlerle birarada bulunmaya özen gösterirdi.

olarak yaşamasıdır. Bu esas ancak tam bağımsızlığa sahip olmakla temin olunabilir.[52]

✔ Halbuki Türk'ün haysiyet ve izzetinefis ve kabiliyeti çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir millet esir yaşamaktansa yok olsun daha iyidir. Bundan ötürü, YA İSTİKLÂL, YA ÖLÜM!..[53]

✔ Türkiye Halkı, asırlardan beri hür ve bağımsız yaşamış ve bağımsızlığı bir yaşama gereği saymış bir kavmin kahraman evlatlarıdır. Bu millet, bağımsızlıktan uzak yaşamamıştır. Yaşayamaz ve yaşamayacaktır. (1922)[54]

✔ Arzumuz dışarıda bağımsızlık, içerde kayıtsız ve şartsız milli egemenliği korumadan ibarettir. (1923)[55]

✔ Bağımsızlık ve hürriyetlerini her ne pahasına ve her ne karşılığında olursa olsun zedeleme ve kayıtlamaya asla müsamaha etmemek; bağımsızlık ve hürriyetlerini bütün mânasiyle koruyabilmek ve bunun için gerekirse, son ferdinin, son damla kanını akıtarak, insanlık tarihini şanlı örnek ile süslemek; işte bağımsızlık ve hürriyetin hakiki mahiyetini, geniş mânasını, yüksek kıymetini, vicdanında kavramış milletler için temel ve ölmez prensip... Ancak bu prensip uğrunda her türlü fedakarlığı, her an yapmaya hazır milletlerdir ki, devamlı olarak insanlığın hürmet ve saygısına lâyık bir topluluk olarak düşünülebilirler. (1928)[56]



Demokrasiye inanmalıdır

✔ Kapıda duran nöbetçi bile benden korkmaz. İsterseniz kendisine sorunuz. Korku üzerine egemenlik kurulamaz. Toplara dayanan egemenlik ayakta kalamaz. Böyle bir egemenlik, hatta diktatörlük ancak ihtilal olduğunda, geçici bir süre için gerekir... ülkemize bakınız, sükunet içindedir. Hep güven ve esenlikten yanayız. Kendi topraklarımız dışında bir metrekare toprakta gözümüz yoktur. Çünkü topraklarımız geniştir ve üzerinde yaşayanlar için dar değildir. Tüm devletlerle güvenlik anlaşmaları yaptık. Ancak yeni saldırılara uğramamak için orduyu bulunduruyoruz. (24.4.1930, Vossiche Zeitung muhabirine verdiği demeç)[57]

✔ Efendiler, millet bizi buraya gönderdi. Ama biz bu yönetimi ve egemenliğini miras mal gibi ömrümüz boyunca kullanmak için toplanmış değiliz. Ve sizi toplamak ve dağıtmak hakkına hiç kimse sahip değildir. Millet bilmelidir ki bir günde vekillerini toplar ve gönderir. Kim-

senin burayı sınırlamaya hakkı ve yetkisi yoktur ve olmamalıdır.[58]

✔ *Millete şöyle dendi: "Egemenliğinizi ve iradenizi kayıtsız, şartsız elinizde tutmanız gerekir ve bunun için sizi temsil edecek kişileri biraraya getirerek bir meclis toplayınız ve bu meclis kayıtsız ve koşulsuz olarak ülke ve millet işlerine, görevlerine el koyacaktır.*[59]

İstikrarlı, kararlı ve azimli olmalıdır

✔ *Türk Milleti'nin istidadı ve kesin kararı medeniyet yolunda, durmadan, yılmadan ilerlemektir.*[60]

✔ *Zafer "zafer benimdir" diyebilenin, muvaffakiyet, "muvaffak olacağım" diye başlayanın ve "muvaffak oldum" diyebilenindir.*[61]

✔ *Milletimiz her güçlük ve zorluk karşısında, durmadan ilerlemekte ve yükselmektedir. Büyük Türk Milleti'nin bu yoldaki hızını, her vasıtayla artırmaya çalışmak, bizim hepimizin en kutlu vazifemizdir.*[62]

✔ *Arkadaşlar ulusun sevgi ve güveninden emin olarak, üzerinde bulunduğumuz medeniyet, terakki ve ilerleme yolunda azimle, tereddütsüz yürüyelim.*[63]

Sorumluluk sahibi olmalı, hizmete talip olmalıdır

✔ *Mesuliyet yükü her şeyden, ölümden de ağırdır.*[64]

✔ *Türk Milleti, her ne pahasına olursa olsun hizmeti ilke edinmiştir ve bu uğurda hiçbir fedakarlıktan kaçınmaz.*[65]

Uygarlık yolunda başarı, yenilikleri kavrayıp uygulamaya, yenileşmeye bağlıdır.

Mustafa Kemal ATATÜRK



✔ ...Bireyler hayatta üç devre geçirir. Devlet hayatı da bu dönemleri içerir. Eski Osmanlı Devleti bu yaşam dönemlerinin üçünü yaşadıktan sonra yok oldu. Onun yerine dünya tarihine yeni bir Türkiye Devleti geçti. Yeni Türkiye Devleti tüm Türklük özelliklerini, yani onun dinç, kararlı, erdemli olma özelliklerini kendinde toplamıştır. Gençler biz size geçmişten, geçmişin boş inançlarından, geçmiş kalıntılarından arındırılmış yeni diriliş getirdik. Olaylar ve olayların zorunlu sonucu demek olan bu diriliş sizin değerli katkılarınız ve aydın desteğinizle ortaya çıktı. Bu yeni varlığı büyütüp yüceltmek size aittir. Bu görevde başarılı olacağınıza gördüğüm kanıtlara bakarak kuvvetle inananlardanım. Sevgili gençler, yaşam mücadeleden ibarettir. O nedenle hayatta sadece iki şey vardır: Yenmek, yenilmek. Size, Türk gençliğine verdiğimiz ve bıraktığımız vicdani armağan sadece ve hep yenmektir ve inanıyorum ki hep yeneceksiniz. Milletin saygınlığı ve ilerleme koşulları bakımından yapılacak işlerde ve atılacak adımlarda hiç duraksamayınız. Milleti o yükselişe ulaştırmamızı önleyecek engellere hep birlikte göğüs gereceğiz. Bunun için beyinlerinize, kültürünüze, bilginize, gerekirse bileklerinize, pazılarınıza, bacaklarınıza başvuracak ama mutlaka o hedefe ulaşacağız. Gerek burada gerek gezdiğim her yerde genç arkadaşlarınız hep sizler gibi duygulu, kararlı ve yüreklidir. O nedenle şimdiden geleceğin parlak ufuklarını görmenin mutluluğu içindeyim. Bu millet sizin gibi evlatlarıyla hak ettiği yüceliğe erişecektir. Beni çok memnun ettiniz. Birlikte olmaktan, özellikle kararlılık belir-



ten sözlerden ötürü mutluyum. (18.3.1923 Tarsus'da gençlerle konuşmasından)[66]

Cesur olmalıdır

✔ Gençler için vatani işlerde ölmek söz konusu olabilir. Ama korkmak asla![67]

✔ Büyük kararlar vermek kâfi değildir. Bu kararları cesaret ve kesinlikle tatbik etmek lâzımdır.[68]

✔ Size Bombasırtı vakasını anlatmadan geçemeyeceğim. Karşılıklı siperlerimiz arasında mesafemiz sekiz

metre, yani ölüm muhakkak, muhakkak... Birinci siperdekiler hiçbiri kurtulamamacasına tamamen düşüyor, ikincidekiler onların yerine gidiyor. Fakat ne kadar gıptaya şayan bir itidal ve tevekkülle, biliyor musunuz? Öleni görüyor, üç dakikaya kadar öleceğini biliyor, en ufak bir fütur bile göstermiyor; sarsılmak yok. Okumak bilenler ellerinde Kur'an-ı Kerim, cennete girmeye hazırlanıyorlar. Bilmeyenler, kelime-i şahadet getirerek yürüyorlar. Bu, Türk askerindeki ruh kuvvetini gösteren, şaşılacak ve övülecek bir misaldir. Emin olmalısınız ki, Çanakkale Muharebesi'ni kazandıran bu yüksek ruhtur.[69]

✔ *Gençler, cesaretimizi pekiştiren ve sürdüren sizsiniz. Siz almakta olduğunuz terbiye ve kültürlü insanlık faziletinin, vatan sevgisinin, fikir özgürlüğünün en değerli simgesi olacaksınız. Ey yükselen yeni kuşaklar, gelecek sizindir. Cumhuriyet'i biz kurduk, onu yüceltecek ve sürdürecek olan sizsiniz.*[70]

Zorluklardan Yılmamalıdır

✔ *Teşebbüslerin başarılı olması için çetin şartlara göğüs germek gereklidir.*[71]

✔ *Ben hayatımın hiçbir anında karamsarlık nedir, tanımadım.*[72]

✔ *Tatbik eden, icra eden, karar verenden daima daha kuvvetlidir.*[73]

✔ *Lüzumuna kani olduğumuz bir işi derhal yapmalıyız.*[74]

✔ Zorlukları çözen kimse olmak isteyenlerin ilk yapacakları, olayların iç yüzünü bilip ona uymak olmalıdır.[75]

Çalışkan ve disiplinli olmalıdır

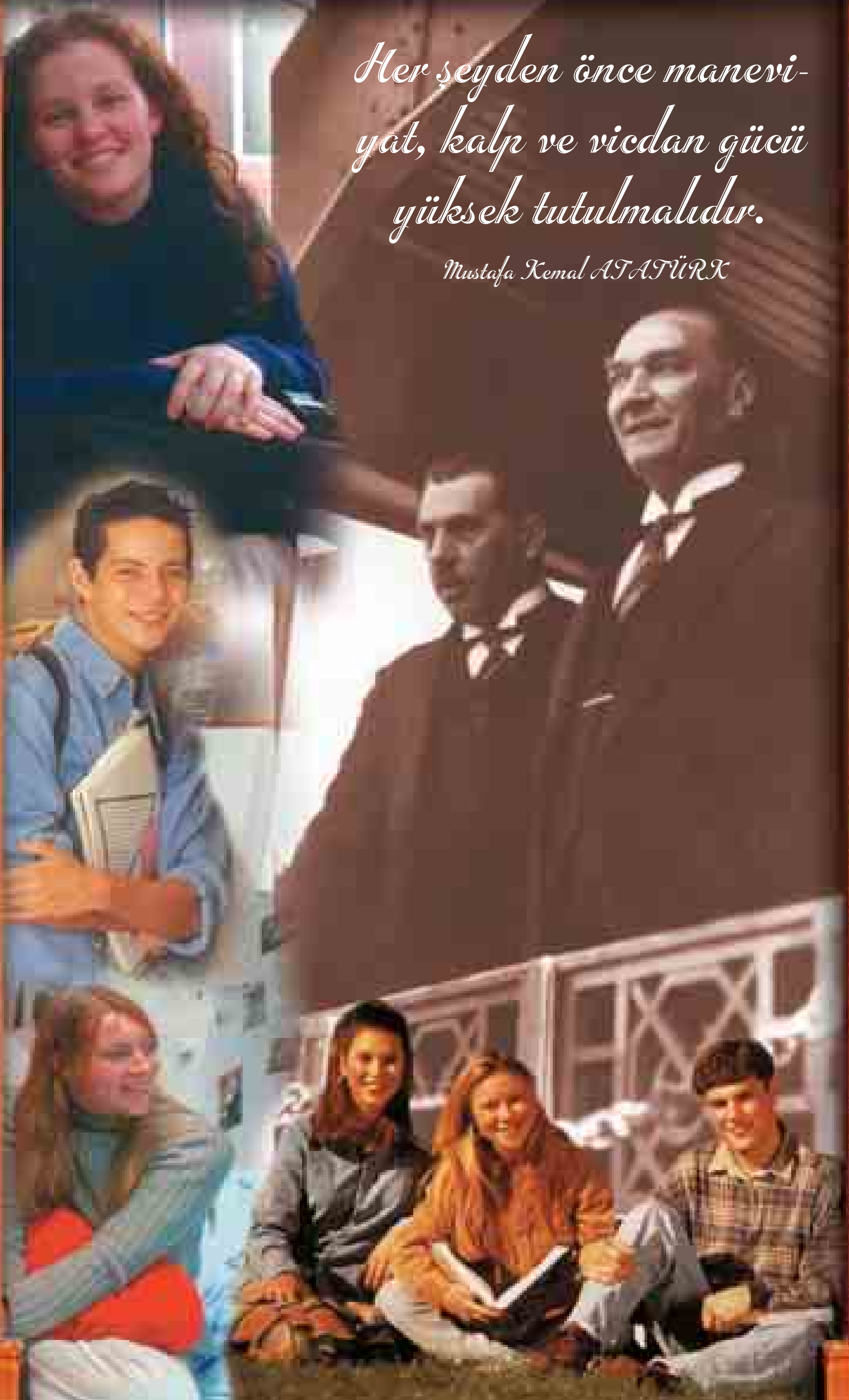
✔ Fikir hazırlıkları, seferberlikte asker toplamak için davul zurna ile temin edilemez. Fikir hazırlıklarında tevazuyla çalışmak, kendini silmek, karşısındakine samimi bir kanaat ilham etmek lazımdır.[76]

✔ Sizler, yani yeni Türkiye'nin genç evlatları! Yorulsanız dahi beni takip edeceksiniz... Dinlenmemek üzere yürümeye karar verenler, asla ve asla yorulmazlar. Türk Gençliği gayeye, bizim yüksek idealimize durmadan, yorulmadan yürüyecektir.[77]

✔ Siz genç arkadaşlar, yorulmadan beni takip edeceğinizi söylüyorsunuz. Fakat arkadaşlar, yorulmadan ne demek? Yorulmamak olur mu? Elbette yorulacaksınız, sizden istediğim şey yorulmamak değil, yorulduğunuz zaman dahi durmadan yürümek, yorulduğunuz dakikada da dinlenmeden beni takip etmektir. Yorgunluk her insan, her canlı için doğal bir durumdur. Fakat insanda yorgunluğu yenebilecek manevi bir kuvvet vardır ki, işte bu kuvvet yorulanları dinlendirmeden yürütür.[78]

✔ Çalışma, insanların vücut kuvvetlerini geliştirir ve hayat için gereken şeyleri temin eder. Çalışmaksızın, fikri gelişme ve ahlaki ilerleme de mümkün değildir. Tembellik bütün fenalıkların anasıdır.[79]

✔ Kendilerine faydalı olduğunuz, onlara müsbet yolda hizmet ettiğiniz müddetçe milletin sevgisini kazanabilir-


Her şeyden önce maneviyat, kalp ve vicdan gücü yüksek tutulmalıdır.
Mustafa Kemal ATATÜRK

siniz. Vaatlerinizi yerine getirmez, milletin refahına hizmet vermezseniz, bugün sizi alkışlayan bu topluluk yarın sizi yuhalar.[80]

Dürüst olmalıdır

✔ Hakikati konuşmaktan korkmayınız.[81]

✔ Meseleleri hadiselere göre değil, aslında olduğu gibi ele almak lazımdır.[82]

✔ Bir şeyi vicdanen iyi yaptığımıza, sözlerimizin iyi olduğuna inanıyorsak, onu olduğu gibi açık, tereddüt ve belirsizlikten arınmış olarak anlatmayı amaçlamalıyız.[83]

✔ Arkadaşlar benden iltimas beklememelidir. Hepiniz benim gözümde değerli, önemli kardeşlerimsiniz. Ama, hepinize gösterdiğim hedef yüce, kutsal bir hedeftir... Hanginiz daha güzel yöntemle, başarıyla oraya ulaşırsanız onu, ellerimi çatlatıncaya kadar çırparak alkışlayacak, takdir edeceğim. Benden iltimas ve taraf tutma beklemeyiniz arkadaşlar. Adam olanlar, insan olanlar, yüksek ideali olanlar değerlerini göstersinler. Benim size kardeşçe söyleyeceğim şey budur. Tüm arkadaşlarımıza söylemek zorundayım ki, ben o milli hedefe tüm millet kitlesini yürütmek için, doğal olarak ahlaki bir unsurum, bunu isterim. (1922, Prof. Dr. Afet İnan'ın yayımladığı belgeden)[84]

Adaletli olmalıdır

✔ Efendiler! Hükümet memlekette yasayı hakim kılmak ve adaleti dağıtmakla yükümlüdür. Bu açıdan adalet işi

çok önemlidir. Adliye siyasetimizde izlenecek yol, adaleti, halkı yormadan, süratle, uygun ve emniyetli bir şekilde dağıtmalıdır. Toplumumuzun dünyayla teması doğal ve zorunludur; o nedenle de adalet seviyemizi tüm uygar toplumların adaletleri seviyesine çıkarmak zorundayız... Çağdaş gelişme milletlerin uygar ihtiyaçlarını genişletir, artırır ve bu ihtiyaçlara uygun uygar hakların var olmasını gerektirir. Her devletin, toplumunun uygarlık seviyesine uygun bir hukuk mevzuatı vardır. Tüm uygar devletlerin medeni kanunları birbirlerine çok yakındır. Bizim milletimiz ve hükümetimiz adalet düşüncesi zihniyeti bakımından hiçbir uygar toplumdan geri değildir. Hatta bu noktada daha ileride olduğumuza tarih tanıklık edebilir. Bu yüzden bizim hukuk mevzuatımızın da tüm uygar devletlerin yasal düzenlemesinden eksik olması kabul edilemez. Hedeflediğimiz tam bağımsızlık kavramı içinde adalet bağımsızlığımızın da yer alması doğaldır.[85]

Vicdan ve fikir hürriyetinden yana olmalıdır

✓ Her fert istediğini düşünmek, istediğine inanmak, kendine mahsus siyasi bir fikre malik olmak, seçtiği bir dinin icaplarını yapmak veya yapmamak hak ve hürriyetine maliktir. Kimsenin fikrine ve vicdanına hakim olunamaz. Vicdan hürriyeti, mutlak ve taarruz edilemez, ferdin tabii haklarının en mühimlerinden tanınmalıdır.[86]

✓ Cumhuriyet fikir serbestliği taraftarıdır. Samimi ve meşru olmak şartıyla her fikre saygı duyarız.[87]

✓ Gençler, siz almakta olduğunuz terbiye ve irfan ile, insanlık meziyetinin, vatan sevgisinin, fikir hürriyetinin en kıymetli sembolü olacaksınız.[88]

Akılcı hareket etmelidir

✓ Akıl ve mantığın çözümleyemeyeceği mesele yoktur.[89]

✓ Fikirler, cebir ve şiddetle, top ve tüfekle asla öldürülemez.[90]

✓ Fikirler anlamsız, mantıksız, boş sözlerle dolu olursa, o fikirler hastalıklıdır. Aynı şekilde sosyal hayat akıl ve mantıktan uzak, faydasız, zararlı ve birtakım geleneklerle dolu olursa felce uğrar.[91]

✓ Bizim akıl, mantık, zeka ile hareket etmek en belirgin özelliğimizdir. Bütün hayatımızı dolduran olaylar bu gerçeğin delilidirler.[92]

✓ Bu dünyada her şey insan kafasından çıkar. Bir insan başının ifade etmeyeceği hiçbir şeyi tasavvur edemiyorum.[93]

İleri görüşlü ve tedbirli olmalıdır

✓ Felaket başa gelmeden evvel önleyici ve koruyucu tedbirleri düşünmek lazımdır. Geldikten sonra dövünmenin faydası yoktur.[94]

✓ Genç fikirli demek, doğruyu gören ve anlayan gerçek fikirli demektir.[95]

İlerici olmalı ve ilerlemede sınır tanımamalıdır

✔ *Yüksek Türk! Senin için yüksekliğin hududu yoktur. İşte parola budur.*[96]

✔ *Asla şüphem yoktur ki, Türklüğün unutulmuş büyük medeni özelliği ve büyük medeni kabiliyeti bundan sonraki gelişmesi ile geleceğin yüksek medeniyet ufkunda yeni bir güneş gibi doğacaktır.*[97]

✔ *Türk Milleti'nin istidadı ve kesin kararı medeniyet yolunda, durmadan, yılmadan ilerlemektir.*[98]

✔ *Milletimiz her güçlük ve zorluk karşısında, durmadan*



ilerlemekte ve yükselmektedir. Büyük Türk Milleti'nin bu yoldaki hızını, her vasıtayla artırmaya çalışmak, bizim hepimizin en kutlu vazifemizdir.[99]

✓ Bir başka çağdan kalma adetlerinizde, alışkanlıklarınızda direnirseniz, cüzzamlılar, paryalar gibi tek başınıza kala kalırsınız. Benliğinize bağlı kalın ama, gelişmiş uluslar için gerekli olan şeyleri Batı'dan almasını bilin. Yoksa, bilim ve yeni düşünceler sizi bir lokmada yiyip bitirebilirler.[100]

Çağdaş medeniyet seviyesine ulaşmak için çalışmalıdır

✓ Türk Milleti'nin istidadı ve kesin kararı medeniyet yolunda, durmadan, yılmadan ilerlemektir.[101]

✓ Medeniyet öyle kuvvetli bir ışıktır ki, ona bigane olanları yakar, mahveder.[102]

✓ Medeni olmayan insanlar, medeni olanların ayakları altında kalmaya mahkumdurlar.[103]



✓ Biz uygarlıktan,ilimden ve fenden kuvvet alıyor ve ona göre yürüyoruz.[104]

✓ Biz dünya medeniyeti ailesi içinde bulunuyoruz. Medeniyetin bütün icaplarını tatbik edeceğiz.[105]

✓ Medeniyetin emir ve talep ettiğini yapmak insan olmak için yeterlidir.[106]

✓ Efendiler, milletimizin hedefi,

milletimizin ideali tüm cihanda tam anlamıyla uygar bir toplum olmaktır. Bilirsiniz ki, dünyada her insan topluluğunun varlığı, değeri, özgürlük ve bağımsızlık hakkı sahip olduğu ve yapacağı uygarlık eserleriyle ölçülüdür. Medeniyet eseri meydana getirme yeteneğinden yoksun olan toplumlar, özgürlüklerinden ve bağımsızlıklarından soyutlanmaya mahkumdurlar. İnsanlık tarihi bu dediğimi doğrulamaktadır. Medeniyet yolunda yürümek ve başarılı olmak yaşam koşuludur. Bu yolda duraklayanlar ya da bu yolda ileri değil geriye bakma cahilliğinde ve vurdumduymazlığında bulunanlar medeniyetin coşkulu selinde boğulmaya mahkumdurlar. Efendiler, medeniyet yolunda başarı yenileşmeye bağlıdır. Toplumsal yaşamda, iktisatta, bilimde, fende başarılı olmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur. Yaşama egemen olan koşulların zamanla değişmesi, gelişmesi ve yenilenmesi zorunludur. Medeniyetin, keşiflerin, fennin harikaları cihanı değişiklikten değişikliğe götürürken, böyle bir devirde yüzyıllık köhne zihniyetlerle, geçmişe bağlılıkla varlığını sürdürmek mümkün değildir.[107]

✔ *Uygarlık yolunda başarı, yenilikleri kavrayıp uygulamaya, yenileşmeye bağlıdır.*[108]

Aile kurumuna önem vermelidir

✔ *Medeniyetten söz ederken şunu da kesinlikle belirtmeliyim ki, medeniyetin esası, gelişme ve kuvvetin temeli aile düzenindedir. Bu yaşamda aksaklık, ulusça*

ekonomik ve siyasal yaşayışta da başarısızlığın nedenidir. Aileyi kuran kadın erkeğin, bu işe yararlı hakları ve bilgileri edinmiş olmaları, bu ödeve istekli ve yetenekli olmaları gerektir. [109]

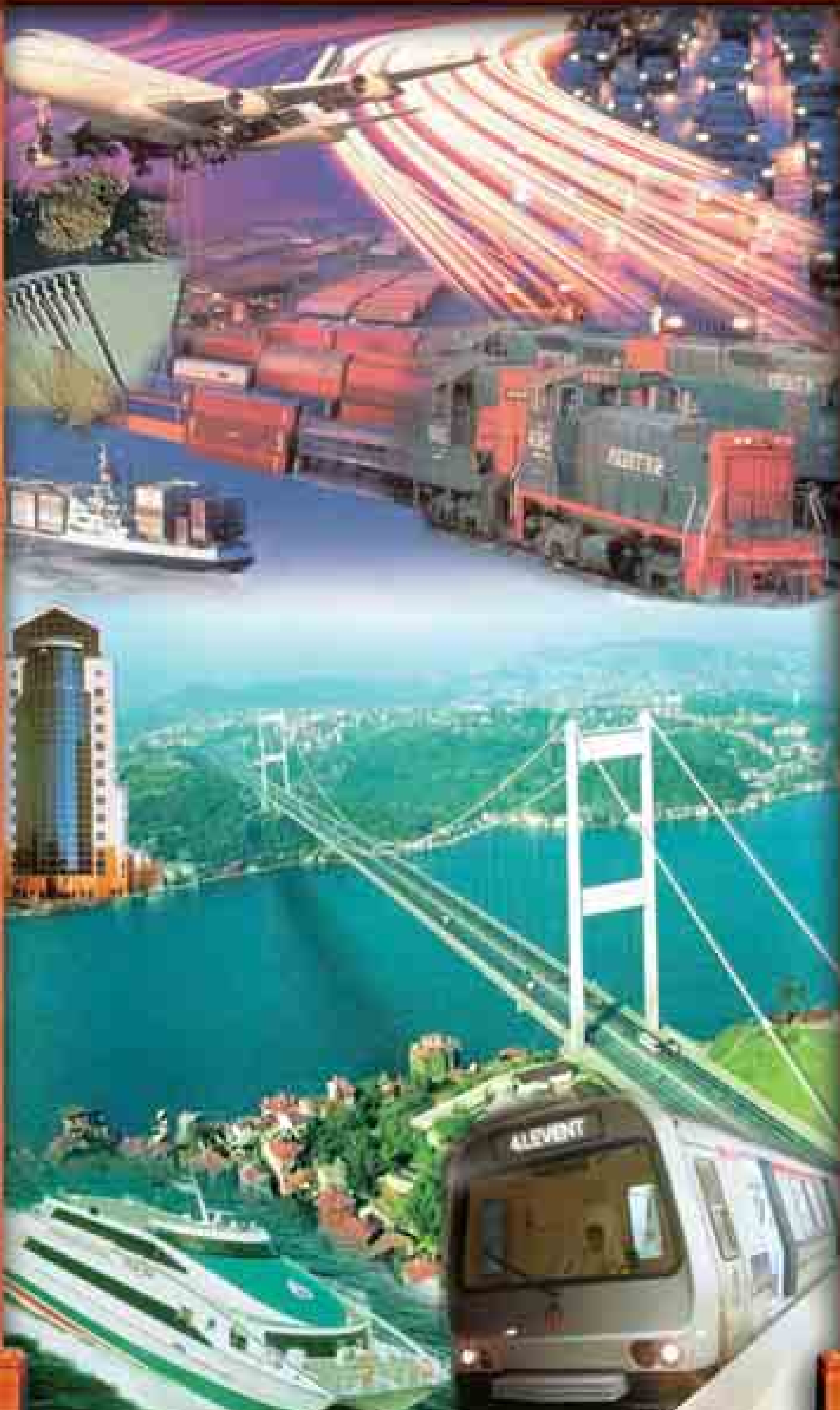
Gelişen bilim ve teknolojinin takipçisi olmalıdır

✔ Milletimizin siyasi, sosyal hayatında, milletimizin fikri terbiyesinde de rehberimiz ilim ve fen olacaktır.[110]

✔ Gözlerimizi kapayıp soyut yaşadığımızı farz edemeyiz. Memleketimizi bir çember içine alıp dünya ile ilgisiz yaşayamayız. Tam tersine ilerlemiş, uygarlaşmış bir ulus olarak uygarlık alanının üzerinde yaşayacağız. Bu hayat ancak ilim ve fenle olur.[111]

✔ Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, muvaffakiyet için en hakiki mürşit ilimdir, fendir. İlim ve fennin haricinde mürşit aramak gaflettir, cehalettir, dalalettir. Ancak, bilim ve fennin yaşadığımız her dakikadaki aşamalarını, gelişmelerini anlamak ve ilerleyişini zaman içinde izlemek gerekir... Çok mutlu bir hisle kavrıyorum ki karşımdakiler bu gerçekleri anlamışlardır. Mutluluğum artıyor. Mutluluğum şunun için artıyor. Karşımdakiler eğitmekte ve yetiştirmekte oldukları yeni kuşağı da gerçeğin aydınlığının doğmasına etkin olacak biçimde hazırlayacaklarına söz vermişlerdir. Bu, hepimiz için iftihar edilecek bir noktadır. (22.9.1924, Samsun'da öğretmenlerle görüşme)[112]

✔ Ülkemizin en bayındır, en latif, en güzel yerlerini üç


4.LEVENT

buçuk yıl kirli ayaklarıyla çiğneyen düşmanı yenen zaferin sırrı nerededir bilir misiniz? Orduların yönetiminde, bilim ve fen ilkelerini kılavuz edinmektir. Ulusumuzu yetiştirmek için temel olan okullarımızın, yüksek okullarımızın kurulmasında aynı yolu izleyeceğiz.[113]

✔ *Evet; ulusumuzun siyasal, toplumsal yaşamında ulusumuzun düşünce bakımından eğitiminde de kılavuzumuz bilim ve fen olacaktır. (1922)*[114]

✔ *Ülkemiz içinde uygar düşüncelerin, çağdaş ilerlemelerin bir an yitirmeksizin yayılması ve gelişmesi gerektir. Bunun için bütün bilim ve fen adamlarının bu konuda çalışmayı bir namus borcu bilmesi gerekir.*[115]

✔ *Öğretmenlerimiz, ozanlarımız, edebiyatçılarımız ulusa bu felaket günlerini ve onun gerçek nedenlerini açık ve kesin olarak yazıp söyleyecekler, bu kara günlerin dönmemesi için dünya yüzünde uygar ve çağdaş bir Türkiye'nin varlığını tanımak istemeyenlere , onu tanımak zorunda olduklarını anımsatacaktır. (1922)*[116]

Türk Ordusunu gözbebeği gibi korumalıdır

✔ *Türk ordusunun bir parçası eş değerini kesinlikle yener. İki katını durdurur ve kıpırdayamaz hale getirir. Şimdilik bundan fazlasını istemiyorum. Çünkü fazlasını milletimizin yaradılıştan sahip olduğu cengaverlik zaten sağlamaktadır. Ancak, bu değeri ne yapıp yapıp korumamız gerekir. Bunu tüm arkadaşlarımdan özellikle is-*



tiyorum. Bu değer saklı kaldıkça örgütümüzü, talim ve terbiyemizi, yönetim ve güdümümüzü bu hedef ve amaç yönünde yürüttükçe, Türkiye her türlü saldırıdan uzak kalacaktır, bundan kimsenin kuşkusu olamaz.[117]

✔ Türkiye Cumhuriyeti sadece iki şeye güvenir. Biri milletin kararı, öbürü de en acılı ve zor koşullarda dünyanın övgüsünü haklı olarak kazanan ordumuzun kahramanlığıdır. Bu iki şeye güvenir.[118]

✔ Arkadaş, Türkiye en zayıf olduğu sanılan bir zamanda en güçlü olduğunu kanıtlamıştır. Bu, ordusu sayesinde olmuştur. Ordumuz vatan için zafer kazanmıştır. Bu

olay Türkiye'nin olağanüstü canlılığına, kutsal kararlılığına en açık seçik kanıtıdır.[119]

✔ *Arkadaşlar, komutanızdaki ordular kahramanlığına gerçekten güvenilir ordulardır. Bu ordular tarihte benzeri görülmemiş kahramanlıklar, özveriler göstermiştir. Şanlı zaferler kazanmışlardır. Milletin ve ülkenin minnet ve şükranlarını hak etmişlerdir.*[120]

Güzel ahlaklı olmalı, manevi değerlere sahip çıkmalıdır

✔ *Her şeyden önce maneviyat, kalp ve vicdan gücü yüksek tutulmalıdır.*[121]

✔ *Müsbet bilimlerin temellerine dayanan, güzel sanatları seven, fikir terbiyesinde olduğu kadar beden terbiyesinde de kabiliyeti artmış ve yükselmiş olan erdemli, kudretli bir nesil yetiştirmek ana siyasetimizin açık dileğidir.*[122]

✔ *Milli Eğitimin gayesi yalnız hükümete memur yetiştirmek değil, daha çok memlekete ahlaklı, karakterli, cumhuriyetçi, inkılâpçı, olumlu, atılgan, başladığı işleri başarabilecek kabiliyette, dürüst, düşünceli, iradeli, hayatta rastlayacağı engelleri aşmaya kudretli, karakter sahibi genç yetiştirmektir. Bunun için de öğretim programları ve sistemleri ona göre düzenlenmelidir. (1923)*[123]

✔ *"Gerçekten de, ahlakiyet özel fertlerden ayrı ve bunların üstünde, ancak toplumsal, milli olabilir. Milletin toplumsal düzen ve sükunu, hal ve gelecekte refahı,*

mutluluğu, selameti ve dokunulmazlığı, uygarlıkta ilerlemesi, yükselmesi için insanlardan her konuda bilgi, gayret nefsin feragatini gerektiği zaman seve seve nefsinin fedasını talep eden milli ahlaktır. Mükemmel bir millete milli ahlakın gerekleri o millet fertleri tarafından adeta muhakeme edilmeksizin vicdani, duygusal bir nedenle yapılır. En büyük milli duygu, milli heyecan işte budur. Millet analarının, millet babalarının, millet öğretmenlerinin ve millet büyüklerinin evde, mektepte, orduda, fabrikada, her yerde ve her işte millet çocuklarına, milletin her ferdine bıkmaksızın ve mütemadiyen verecekleri milli terbiyenin amacı, işte bu yüksek milli duyguyu sağlamlaştırmak olmalıdır. Ahlakın milli, toplumsal olduğunu söylemek ve maşeri vicdanın bir ifadesidir demek, aynı zamanda ahlakın kutsal sıfatını da tanımaktır."[124]

Hoşgörülü olmalıdır

✔ *Samimi ve meşru olmak şartıyla her fikre hürmet ederiz. Her kanaat bizce muhteremdir.*[125]

Eğitime önem vermelidir

✔ *En mühim ve feyizli vazifelerimiz millî eğitim işleridir. Millî eğitim işlerinde mutlaka muzaffer olmak lâzımdır. Bir milletin hakikî kurtuluşu ancak bu suretle olur. (1922)*[126]

✔ *Milletimizin siyasî, toplumsal hayatında, milletimizin fikrî terbiyesinde rehberimiz ilim ve teknik olacaktır.*



Mektep sayesinde, mektebin vereceği ilim ve teknik sayesindedir ki Türk Milleti, Türk sanatı, ekonomisi, Türk şiir ve edebiyatı, bütün güzelliğiyle gelişir.[127]

✓Okul genç dimağlara, insanlığa hürmeti, millet ve memlekete muhabbeti, şeref-i istiklâli öğretir.

En büyük savaş, cahilliğe karşı yapılan savaştır.

Öğretmenlik ömür boyu sürecek bir öğrenciliktir.

Toplumun düşmanı cehalet, cehaletin düşmanı öğretmendir.

Geleceğin güvencesi sağlam temellere dayalı bir eğitime, eğitim ise öğretmene dayalıdır.[128]

✓İnsanlar sadece maddi değil, özellikle bu maddi kuvvetin içerdiği manevi kuvvetin etkisiyle yapıcıdırlar.

Milletler de böyledir. Manevi kuvvet özellikle bilim ve inançla yüksek bir biçimde gelişir. Öyleyse hükümetin en verimli ve en önemli görevi eğitim işleridir. Bu yolda başarılı olmak için öyle bir program izlemek zorundayız ki, o program milletin bugünkü haline, toplumsal ve hayati ihtiyaçlarına, çevre koşullarına, çağın gereklerine uyum sağlasın, onlara uygun olsun. Bunun için çok büyük, ama hayali ve karışık fikirlerden uzak durup gerçeğe derinliklerini görerek bakmak, dokunmak gerekir. (1.3.1922, TBMM I. Dönem, 3. Toplantı yılını açılış konuşması)[129]

✔ *Bu ülkenin gerçek sahibi ve toplumumuzun temel öğesi köylüdür. İşte bu köylü bugüne dek eğitimden yoksun bırakılmıştır. Öyleyse bizim izleyeceğimiz eğitim siyasetinin temeli önce cehaleti yok etmektir. Ayrıntıya girmekten kaçınarak bu fikrimi birkaç sözcükle açıklamak için diyebilirim ki, genel olarak tüm köylüye okuma, yazma öğretmek, vatanını, milletini, dinini, dünyasını tanıyacak kadar coğrafya, tarih, din ve ahlak bilgisi vermek, dört işlemi öğretmek eğitim programımızın ilk hedefidir. Efendiler, bu hedefe ulaşmak eğitim tarihimizde kutsal bir aşama olacaktır. Bir yandan cahilliği yok etmeye çalışırken öbür yandan da ülke çocuklarını toplumsal ve iktisadi yaşamda etkili ve yararlı duruma getirmek için gerekli olan ilk bilgileri pratik olarak verme yöntemi, eğitimimizin temel ilkesini oluşturmalıdır. Efendiler, uygar, çağdaş bir toplumun bilim ve kültür yolunda bu kadarla yetinemeyeceği kuşkusuzdur. Milletimizin gelişme dehası ve bundan ötürü layık olduğu uy-*











garlık düzeyine çıkması doğal olarak yüksek meslekten insanlar yetiştirmek ve milli kültürümüzü yüceltmekle olanaklıdır. (1.3.1922, TBMM, 1. Dönem 3. toplantı yılını açılış konuşmasından)[130]

Sanata önem vermelidir

✔ *Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.*[131]

✔ *Efendiler siz hayatınızda mebus olabilirsiniz, bakan olabilirsiniz, hatta cumhurbaşkanı olabilirsiniz. Fakat hiçbir zaman sanatkar olamazsınız.*[132]

✔ *Müsbet bilimlerin temellerine dayanan, güzel sanatları seven, fikir terbiyesinde olduğu kadar beden terbiyesinde de kabiliyeti artmış ve yükselmiş olan erdemli, kudretli bir nesil yetiştirmek ana siyasetimizin açık dileğidir.*[133]

✔ *Türk Milleti'nin yürümekte olduğu terakki ve medeniyet yolunda elinde ve kafasında tuttuğu meşale, müsbet ilimdir. Bunun içindir ki milletimizin yüksek karakterini, yorulmaz çalışkanlığını, doğuştan zekasını, bilime bağlılığını, güzel sanatlara sevgisini, milli birlik duygusunu, her zaman ve her türlü vasıta ve tedbirlerle besliyerek geliştirmek milli ülkümüzdür.*[134]

✔ *Bir milleti yaşatmak için birtakım temel işlere ihtiyaç vardır ve bilirsiniz ki bu temel işlerin en önemlilerinden biri sanattır. Bir millet sanattan ve sanatkardan yoksunsa tam bir hayatı yok demektir. Böyle bir millet bir aya-*



ğı topal, bir kolu çolak, sakat, aksayan biri gibidir. Hatta söylediklerim, söylemek istediklerimi belirtmeye yeterli bile değildir. Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş olur. Yalnız şunu söyleyeyim ki, sanatkar yetiştirmek milletlere yetmez... Bir millet sanata önem vermediği sürece felakete mahkumdur. Pek çok kimse felaketin derecesini anlamaz. Anladığında da nice korkunç bir çaba harcamak zorunda olduğunu kestiremez.[135]

Spora önem vermelidir

✔ *Efendiler, cihanda spor yaşamı, spor alemi çok önemlidir... Ben size ulus bakımından, ülke evlatları yönünden sporculuğun benim gözümde ne kadar önemli olduğunu anlatmak için şunu diyebilirim. Kutsal vatanı, Türk Milleti'nin yüksek onurunu ve çıkarlarını savunan ordudur. Bundan daha önemli, bundan daha yüce bir dayanak noktası düşünülebilir mi? Özellikle bugünkü Cumhuriyet Ordusu'ndan söz edilirken bundan daha yüce bir kuvvet tasarlanabilir mi? İşte bu değerli, bu yüksek, bu yüce kuvvetin önünde size seslenerek diyorum ki, tüm millet ve tüm ülke evlatlarını sporcu yapmak için harcanan gayretin önemi ve kutsallığı aynı derecede değerli ve önemlidir. (30.9.1926, Çankaya'da Türk İdman Cemiyetleri İttihadı heyetine hitaben yaptığı konuşmasından)*[136]



Örnek Türk Genci: Atatürk

İdeal Türk gencinin nasıl olması gerektiğini anlatırken bir örnek göstermek istersek, akla ilk önce Atatürk'ün kendi gençliği gelir. Çünkü yaşadığı zor koşullar, savaşlar, çatışmalar, karşısındaki güçlü düşmanlar göz önünde bulundurulduğunda, dünya tarihinde Mustafa Kemal gibi bir örnek bulmak oldukça zordur.

Onun yaşamı kendini milletine vakfetmiş, tek önceliği ülkesinin iyi bir geleceğe kavuşmasına vermiş, idealist bir dava adamının hayatıdır. Bu bölümde Atatürk'ün doğumundan 19 Mayıs 1919 yılına kadar olan yaşamı çeşitli örneklerle aktarılacaktır. Bu bölümün hazırlanmasındaki amaç Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak ve ülkemizi uygar ülkeler seviyesine çıkarmak gibi büyük bir sorumluluğa sahip olan Türk gencine yol göstermektir. Çünkü Mustafa Kemal azmi, kararlılığı, cesareti, girişkenliği, zorluklar karşısında yılmaması, çalışkanlığı ve daha birçok güzel özelliği ile önümüzdeki gerçek bir örnektir. Bugün her Türk genci kendisine onu örnek almalı ve onun

sözlerinde ifade ettiği ideallerini yerine getirmek için canla başla çalışmalıdır. Çünkü Atamızın söylediği gibi: "Sizler, yani yeni Türkiye'nin genç evlatları! Yorulsanız dahi beni takip edeceksiniz... Dinlenmemek üzere yürümeye karar verenler, asla ve asla yorulmazlar. Türk Gençliği gayeye, bizim yüksek idealimize durmadan, yorulmadan yürüyecektir."

Mustafa Kemal gerçek bir liderdi

Mustafa Kemal Atatürk, 1881 yılında Selanik'te doğdu. Babası Ali Rıza Efendi, annesi Zübeyde Hanım'dır. Ali Rıza Efendi Selanik yerlilerindendi. Ali Rıza Efendi, hayatının ilk devirlerinde gümrük memurluğu yapmış, daha sonraları memuriyeti terk ederek kereste ticareti ile meşgul olmuştu. Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ın ailesi de soy olarak Anadolu'dan Rumeli'ye geçmiş yörüklerdendi.

1871 yılında Zübeyde Hanım ile evlenen Ali Rıza Efendi'nin henüz elli yaşlarında iken 1888 yılında ölmesi üzerine, Mustafa yedi-sekiz yaşlarında yetim kalmıştı. Onun büyütülmesinden, eğitiminden ve yetiştirilmesinden annesi sorumluydu. Mustafa annesinin arzusuna uyarak bir süre Hafız Mehmet Efendi'nin mahalle mektebinde eğitim gördü. Daha sonra da babasının isteği ile Selanik'te askeri eğitim yapan Şemsi Efendi Mektebi'ne geçti ve ilkokulu burada bitirdi. Mustafa bu okulda okurken babasını yitirdi.

Ali Rıza Efendi'nin ölümü üzerine, Zübeyde Hanım çocuklarıyla birlikte Selanik yakınlarında yaşayan kardeşi Hüseyin Efendi'nin yanına yerleşti. Bu çiftlik hayatı nedeniyle Mustafa'nın öğrenimi bir süre aksadı. Ancak kısa süre sonra Sela-

nik'te halasının yanına yerleşerek, öğrenimine kaldığı yerden devam etti. Bir öğretmeninin kendisine haksız yere sopa ile vurması üzerine bu okuldan ayrıldı. Mustafa Kemal, bu döneme ait bir hatırasını kendi ağzından şu şekilde aktarmakta ve daha küçük yaşlarda da bir eğitmen olduğunu ortaya koymaktadır:

"Öğretmenim sert bir kişiydi. Sınıfta birinci, ikinci tanımıyordu. Bir gün bize:

-Aranızda kimler kendine güveniyorsa kalksınlar, onları öbür arkadaşlarını çalıştırmakla görevlendireceğim, dedi.

Ben önce duraksadım. Öyle arkadaşlar ayağa kalktı ki, ben kalkmamayı yeğledim. Kalkanlardan birinin öğrencisi oldum. Ama onun çalıştırmalarına dayanamadım ve bir gün ayağa kalkarak:

- Ben bundan daha iyi yaparım, dedim.

Bunun üzerine öğretmen bana öğrenci çalıştırma görevi verdi ve daha önce beni çalıştıranı da bana öğrenci yaptı.[137]

1893 yılında kendi kararı ile Askeri Rüştiye'ye müracaat ederek öğrenimine burada devam etti. Yazları, dayısı Hüseyin Efendi'nin yanına gider, okul zamanına kadar çiftlikte kalırdı. Bu okulda kısa sürede zekası ve üstün yetenekleri ile ön plana çıktı ve öğretmenlerinin sevgisini kazandı. Aynı ismi taşıdığı matematik hocası tarafından kendisine "Kemal" ismi takıldı.

Atatürk 22 Eylül 1924 yılında Samsun'da öğretmenlerin verdiği bir toplantıda aldığı eğitim hakkında şunları söylemiştir:

"...Bununla beraber hatırlamak gerekir ki, gerçek ve fe-

dakar öğretmenler, eğitimciler eksik değildi. Onların bize verdikleri feyiz elbette esersiz kalmamıştır. Şimdi burada bir yüce kişiye rastladım. O, benim Rüştiye birinci sınıfında öğretmenim idi. Bana henüz ilk bilgileri öğretirken gelecek için ilk fikirleri de vermişti. Demek istiyorum ki, ilk ilham ana baba kucağından sonra okuldaki eğitimcinin dilinden, vicdanından, terbiyesinden alınır..."[138]



Mustafa Kemal'in Şam'da 30. Süvari Alayı'nda görev yaptığı döneme ait bir resmi.

Mustafa Kemal, Selanik Askeri Rüştiyesi'ni bitirdikten sonra, 1896 yılında Manastır Askeri İdadisi'ne girdi. Burada Ömer Naci ile arkadaşlık etti. İleride ünlü bir hatip olarak tanınacak olan Ömer Naci, Mustafa Kemal'in hitabet ve edebiyat sevgisinde önemli rol oynadı. Yakın arkadaşlarından biri olacak olan Ali Fethi (Okyar) de bu okulda öğrenci idi. Mustafa Kemal, askeri öğreniminin yanı sıra yabancı dil öğrenimini de ihmal etmiyor; yazları Fransızca dersleri alıyordu. 1888'de kurulmuş olan Tophane semtindeki "College des Freres de Salle" (Frerler Okulu)'in özel kurslarına kayıt yaptırıp, dersleri düzenli olarak takip ediyordu. Bu özel derslerde Mustafa Kemal'in öğretmenlerinden biri Frere Rodriquez (1849-1941)'di. Bu kişinin anlattığına göre, Mustafa Kemal gayet ciddi, zeki ve çalışkan, elinde daima kitap bulunan bir gençti ve subay olduktan sonra da zaman zaman kendisinden ders almaya geliyordu. Mustafa Kemal, gerçekten İdadi'den başlayarak gençlik yıllarında Fransızca öğrenmeye büyük önem vermiştir. O, "bir kurmay subay mutlaka yabancı dil bilmelidir, bunun aksini düşünmek büyük hatadır" diyordu.[139]

Mustafa Kemal'in ne kadar çalışkan bir öğrenci olduğu kendi sözlerinden şu şekilde ortaya çıkmaktadır:

Askeri liseyi bitirdiğimde merakım hayli ilerlemişti. Manastır Askeri Lisesi'ndeki matematik bana çok kolay geldi. Konuyla ilgilenmeyi sürdürdüm. Ama Fransızca'da geriydim. Öğretmen benimle pek ilgilenmiyor, ağır uyarılarda bulunuyordu. Bu uyarılar çok gücüme gitti. İlk tatilde buna bir çare aradım. İki, üç ay gizlice Frerler okulunun özel sınıfına devam ettim. Böylece okulda okutulanın üstünde Fransızca öğrendim.

O zamana kadar edebiyatla pek ilgim yoktu. O sıralar, Ömer Naci, Bursa Ortaokulu'ndan kovulmuş, bizim sınıfa gelmişti. Şiirler yazıyordu. Benden okuyacak kitap istedi. Tüm kitaplarımı gösterdim, hiçbirini beğenmedi. Bir arkadaşımın kitaplarımın hiçbirini beğenmemesi gücüme gitti. Şiir ve edebiyat diye bir şeylerin bulunduğunu o vakit fark ettim. O konuda çalışmaya başladım.[140]



Genç Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisi'ni de başarı ile bitirerek 13 Mart 1899 tarihinde İstanbul'da Harp Okulu'na girdi. 3 senelik başarılı bir Harbiye öğreniminden sonra 10 Şubat 1902'de bu okulu Teğmen rütbesiyle bitirdi ve öğrenimine Harp Akademisi'nde devam etti. 1903 yılında Üsteğmen olmuştu. 11 Ocak 1905 tarihinde de Kurmay Yüzbaşı rütbesiyle Harp Akademisi'nden mezun oldu. Harp Okulu'nda ve Harp Akademisi'nde de zekası, yetenekleri ve üstün kişiliği ile tanınmış, çok büyük bir sevgi ve saygı kazanmıştı.

Hareket Ordusu Kurmay Başkanı olduğu dönemde subay arkadaşları ile İstanbul'da.



En çok ön plana çıkan yönleri ise matematiğe ve edebiyata olan ilgisinin yanı sıra, güçlü hitabet yeteneğiydi. Memleket ve millet davaları ile ilgilenmesi, düşüncelerini cesurca ifade etmesi, gözü karalığı, aydın ve devrimci kişiliği ile tanınmıştı. Yine kendisi şöyle anlatmaktadır:

> ***Kurmay sınıflarına geçtik. Alışık olduğum düzende derslerime çok sıkı çalışıyordum. Derslerin ötesinde bende ve bazı arkadaşlarda yeni fikirler belirmeye başladı. Ülkenin yönetiminde ve izlenen politikada kötülükler olduğunu keşfetmeye başladık. Binlerce kişiden oluşan harp okulu öğrencilerine bu keşfimizi anlatma hevesine düştük. Okul öğrencileri arasında okunmak üzere el yazısıyla hazırlanmış bir gazete kurduk. Sınıf içinde küçük bir örgütümüz vardı. Ben yönetim kurulundaydım. Gazetenin yazılarını genellikle ben yazıyordum... Kurmay sınıflarının sonlarına kadar biz bu işleri sürdürdük. Yüzbaşı olarak okuldan ayrıldıktan sonra İstanbul'da geçireceğimiz süre içinde bu işlerle daha fazla meşgul olabilmek için arkadaşlardan biri adına bir daire kiraladık. Ara sıra orada toplanıyorduk. Bu hareketlerimiz biliniyor ve izleniyordu.***[141]

Mustafa Kemal'in lider kişiliği onunla tanışan her kişide çok derin bir etki bırakıyordu. Bu kişilerden biri de Osman Nizami Paşa idi. Osman Nizami Paşa tanıştıktan kısa bir süre sonra Mustafa Kemal'e şunları söyler.

> ***Mustafa Kemal Efendi oğlum, sen, bizler gibi Erkan-ı Harp zabiti olarak normal bir hayata atılmayacaksın. Keskin zekan ve yüksek kabiliyetin memleketin geleceği üzerinde müessir olacaktır. Bu sözlerimi bir kompli-***

man olarak alma. Sende, memleketin başına gelen büyük adamların daha gençliklerinde gösterdikleri müstesna kabiliyet ve zeki emareleri görmekteyim. İnşallah yanılmamış olurum.[142]

Büyük bir istibdat idaresi altında yaşamasına rağmen bu tavırları onun aleyhinde olmadı. Çünkü o çevresinde çok seviliyor, samimiyetine inanılıyor ve tanıştığı insanlarda hemen büyük bir güven oluşturuyordu. Bununla beraber Harp Akademisi'nden mezuniyetini izleyen günlerde istibdat ve padişahlık rejimi aleyhindeki düşünceleri ve durumu nedeniyle şüphe çekti ve İstanbul'da birkaç ay tutuklu kaldı. Daha sonra da 5 Şubat 1905 tarihinde Suriye bölgesine bir nevi sürgüne gönderildi.

Sürgünde başlayan büyük mücadele

Şam'da 5. Ordu'nun emrinde kaldığı üç yıl içinde Suriye'nin hemen her yerini görevle dolaştı, ülke yönetimindeki aksaklıkları, ordunun eksikliklerini daha yakından gördü. 1906 yılına geldiğinde ise artık ülkesi için bir şeyler yapması zamanı geldiğini anlamıştı. Ekim ayında güvendiği bazı arkadaşlarıyla birlikte gizlice "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti"ni kurdu. Daha sonra Beyrut, Yafa ve Kudüs'te de kurdukları bu cemiyeti genişletti. Bir ara gizli olarak Mısır ve Yunanistan yoluyla Selanik'e geçerek burada da "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti"nin bir şubesini açtı. Yunanistan'a geçişi ve bu dönemde yaşadıkları onun mücadeleci kimliğini, cesaretini, ülkesinin ve halkının menfaatini her şeyin önünde tuttuğunu gözler önüne sermekteydi. O dönem yaşadıklarını Mustafa Kemal Atatürk şu şekilde anlatmaktadır:

... Suriye'ye sürüldüm. Şam'daki bir süvari birliğinde staj yapmakla görevlendirilmiştim. O sıralar Dürzilerle bazı sorunlar vardı. Dürziler üzerine askeri birlikler gönderiliyordu. Ben görev yerine gittim ve dört ay orada kaldım. Orada "Hürriyet Cemiyeti" adında bir dernek kurduk. Bunu genişletmek amacıyla aldığımız önlemler arasında benim çeşitli askeri sınıflarda staj yapma bahanesiyle Beyrut, Yafa ve Kudüs'e gitmem de vardı.

Buna göre hareket ettim. Saydığım yerlerde örgütlenildi. Yafa'da daha fazla kaldım. Oradaki örgüt daha güçlü oldu. Ancak Suriye'de istediğimiz düzeyde örgütlenme olanaklı görünmüyordu. Benim kanım Makedonya'da işin daha hızlı yürüyeceğiydi. Oraya gitmek için çare düşünüyordum.

Sürgüne gönderilmemle ilgili olarak hakkımdaki kararda "kolay yollardan memleketine gidemeyeceği bir yere gönderilmesi" kaydı vardı. Bu bakımdan Makedonya'ya gitmek hayli zordu. O sırada bir yanlışlık sonucu olduğunda kuşku bulunmayan bir izin belgesi elimize geçti. Buna yanlışlık denebilir. Ama bu yanlışlık şurada, burada çalışan komite üyelerinin çabalarının sonucu olarak ortaya çıkmıştı.

Bu belgeye göre izinli olarak İzmir'e gidebilecektim. İşim içinde bir yanlışlık olduğunun meydana çıkabileceğini anlıyordum. O sıralarda Selanik'te topçu müfettişi olarak bulunan Şükrü Paşa'nın çok vatansever biri olduğundan söz ediliyordu. Kendisine bir mektup yazdım. Kendimi ve amacımı az çok anlattım. Bu amaçların en kısa sürede gerçekleşmesi Makedonya'ya gitmeme bağ-

lıydı. Kendisi hakkında duyduklarım doğruysa Makedonya'ya gitmeme aracılık etmesini rica ettim. Doğrudan doğruya yanıt vermedi. Ama, herhangi bir yoldan Selanik'e gidersem sorunun çözümlenebileceği dolaylı olarak bildirildi.

İzin belgesini cebimize koyduk. Makedonya'ya gitmek üzere hareket ettim. Ama hareketten sonra işin ortaya çıkması olasılığına karşı önlem olmak üzere, izimizi kaybettirmek amacıyla önce Mısır'a, sonra Yunanistan'a gittim. Eğer bir bilgi edinilirse oralardan geçerken Yafa'dan bildireceklerdi. Hiçbir şey yazmadılar. Kılık değiştirip takma adla Selanik'e girdim. Bir gece Şükrü Paşa'yı gördüm. Benimle temastan çekiniyordu. Ben ciddi bir dayanak noktası bulamaksızın dört ay Selanik'te kaldım. O arada okul müdürü Tahir Bey, Hoca İsmail Efendi, Ömer Naci, Hüsrev Sami, Hakkı Baha gibi arkadaşlara amaçlarımızı anlattım. Hürriyet Cemiyeti'nin şubesini kurdum.

İstanbul'da, Selanik'te bulunduğum öğrenildiğinde hakkımda kovuşturma başladı. Oradan yine kılık ve ad değiştirerek Yafa'ya geçtim. O zamanlar bir Akabe sorunu vardı. Kendimi hemen sınırda görevlendirttim. Arandığımda sınırda ortaya çıktım.

Toplam olarak iki buçuk – üç ay Suriye'de kaldım. Bu süre içinde her şey unutulmuştu. Makedonya'ya naklim için resmi başvuruda bulundum. Amacım gerçekleşti.[143]

Mustafa Kemal Selanik'ten sonra tekrar Şam'a döndü. Şam'dan uzaklaştığı hükümet tarafından duyuldu ise de, üst



Yafa'da Alay Komutanı olduğu dönemde

rütbesindeki amirleri sayesinde bir ceza görmedi. 1907 yılında kıdemli yüzbaşı oldu ve Şam'daki ordunun Kurmay Başkanlığı'nda bir göreve getirildi.

Mustafa Kemal 13 Ekim 1907'de merkezi Manastır'da bulunan 3. Ordu Karargahı'na atandı. Bu karargahın Selanik'teki şubesinde çalışmak üzere Selanik'e geldi. Bu sıralarda Selanik'teki "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti" üyelerini de içine almış olan İttihat ve Terakki Cemiyeti faaliyet halinde idi. Mustafa Kemal de Selanik'e gelişini takip eden günlerde bu cemiyette hizmet etmeye başladı. 22 Haziran 1908'de Üsküp-Selanik arasındaki demiryolu müfettişliği görevi de 3. Ordu Karargahı'ndaki görevine ek olarak kendisine verildi.

Bu sırada "İttihat ve Terakki Cemiyeti" Abdülhamit'i, 1876 Anayasası'nı yeniden yürürlüğe koymaya ve kapatılan Meclis-i Mebusan'ı tekrar toplantıya çağırmaya zorlamaktaydı. Bu girişimlerin sonucunda 2. Meşrutiyet ilan edildi.

2. Meşrutiyet'in ilanı

23 Temmuz 1908 tarihinde İkinci Meşrutiyet ilan edildiği zaman Mustafa Kemal, Kolağası rütbesiyle Selanik'te görevini sürdürmekte, bir yandan da "İttihat ve Terakki Cemiyeti"nin



1910 yılında Fransa'da bir askeri fabrikayı ziyaret eden Atatürk'ün yanında dönemin Paris ataşe militeri Fethi Okyar da bulunmaktaydı. (sol başta)

çalışmalarını takip etmekteydi. Ancak ne 2. Meşrutiyet ne de onu takiben yapılanlar Mustafa Kemal için yeterli değildi. Ülkesinin geleceği için daha köklü ve daha büyük bir devrimin gerekliği olduğuna inanıyordu. İşte İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin önde gelenleri ile de bu noktada ayrılıyordu.

2. Meşrutiyet'in üzerinden henüz bir sene geçmişti ki İstanbul'da 14 Nisan 1909'da büyük bir isyan başladı. Mustafa Kemal, 31 Mart Vak'ası olarak bilinen bu isyanı bastırmak üze-

re Rumeli'de oluşturulan Hareket Ordusu'nun Kurmay Başkanlığı'na getirildi ve bu ordu ile 19 Nisan 1909 tarihinde İstanbul'a geldi. Hareket Ordusu'nun İstanbul'a girdiği gün halka hitaben yayımlanan beyannameyi kendisi yazdı. Hareket Ordusu'nun duruma hakim oluşundan sonra Abdülhamit tahttan indirildi, yerine Sultan Reşat getirildi. Mustafa Kemal, bu olayın bastırılmasından sonra İstanbul'da kalmayıp, Selanik'e döndü.

Mustafa Kemal, 15 Ocak 1911'de 3. Ordu Karargahı'ndaki görevinden alınarak, önce 5. Kolordu Karargahı'nda, daha sonra yine Selanik'te bulunan 38. Piyade Alayı'nda görevlendirildi. Bu görevde de büyük başarılar gösterdi; eskiden olduğu gibi yine kumandanlarının, arkadaşlarının sevgi ve saygısını kazandı. Selanik garnizonundaki subaylar gittikçe onun etrafında toplanıyorlardı. Bu durum 3. Ordu Müfettişliği'nin hoşuna gitmedi. Onu Selanik'teki vazifesinden ayırarak 27 Eylül 1911 tarihinde İstanbul'da Genelkurmay Başkanlığı'nda bir göreve tayin ettiler. Mustafa Kemal bu atama üzerine İstanbul'a gelerek bir süre Genelkurmay Başkanlığı'nda çalıştı.

5 Ekim 1911'de İtalyanlar Trablusgarp'a hücum ederek istila hareketlerine başlamışlardı. Mustafa Kemal, bu bölgede görev almak üzere 15 Ekim 1911'de İstanbul'dan ayrıldı. Trablusgarp'a gelişini takiben bir süre Tobruk ve Derne Bölgelerinde gönüllü yerel kuvvetlerin başında bulundu. 12 Mart 1912'de Derne Komutanlığı'na getirildi. Bu sıralarda 27 Kasım 1911 tarihinde binbaşılığa terfi etti.

1912 yılı Ekimi'nde Balkan Savaşı başladı, Mustafa Kemal, 24 Ekim 1912'de Trablusgarp'tan hareket ederek İstan-

bul'a geldi. 21 Kasım 1912'de Gelibolu'da bulunan Akdeniz Boğazı Kuvay-ı Mürettebesi Komutanlığı Harekat Şubesi Müdürlüğü'ne atandı. Bu atama üzerine Gelibolu'ya geldi. Olaylar süratle gelişmiş, baba memleketi Selanik düşmüş, Bulgar Ordusu ilerleyerek Çatalca'ya kadar gelmişti. Bu durum onu çok üzdü. Bu cephede bir süre sonra Bolayır Kolordusu Kurmay Başkanlığı'na getirildi. Bu görevde iken Dimetoka ve Edirne'nin düşmandan geri alınışında büyük hizmetler gördü.

Balkan Savaşı'ndan sonra 27 Ekim 1913 tarihinde Sofya ataşe militerliğine atandı. Mustafa Kemal 1 Mart 1914 tarihinde yarbaylığa terfi etti. 1915 yılı Ocak sonlarına kadar Sofya'da kaldı.

1. Dünya Savaşı'nda gösterdiği kahramanlıklar

1 Ağustos 1914'te Almanya'nın Rusya'ya harp ilanı ile I. Dünya Savaşı başladı. Mustafa Kemal gelişmeleri yakından takip etmekte ve fikirlerini Harbiye Nezareti'ne bildirmekte idi. Ona göre katılma zorunlu hale gelmedikçe Osmanlı Devleti bu büyük savaşın dışında kalmalıydı. Ancak yaşanan gelişmeler nedeniyle 29 Ekim 1914'te Osmanlı Devleti, ister istemez İttifak Devletleri yanında harbe girmek mecburiyetinde kaldı. Mustafa Kemal bu gelişmeler üzerine Başkumandanlık'tan kendisine faal bir hizmet istedi ise de uzun süre bu isteği yerine getirilmedi. Bu dönemde neler yaptığını Mustafa Kemal şöyle anlatır:

Birinci Dünya Savaşı ilan edildi. O sırada Tekirdağ'da yeni kurulan 19. Tümen'e komutan olmak için başvuruda bulundum ve komutan oldum. Arıburnu'nda, Anafar-



Mustafa Kemal Atatürk, Çanakkale Savaşı'nda görev alan komutanlarla birlikte görülmektedir.

talar'da bulundum. İngilizler çekilip gitikten sonra bir ay Edirne'de 16. Kolordu ile kaldım. Sonra kolordu komutanı olarak Diyarbakır ve çevresine gittim. Orada yaptığımız önemli muharebelerden biri Bitlis ve Muş'un Ruslardan geri alınmasıdır.[144]

Düşman birlikleri 25 Nisan 1915 günü Seddülbahir ve Arıburnu bölgesinden ilk çıkarma hareketine başladı. Ancak çıkarma hareketi ilk gün karşısında Mustafa Kemal'i buldu. Mustafa Kemal, çıkarmanın başladığını görür görmez, kuvvetlerini süratle Bigalı'dan Conkbayırı'na sevk etti. Arıburnu'ndan Conkbayırı'na ilerleyen İngiliz kuvvetleri, o gün,

Mustafa Kemal'in komuta ettiği 19. Tümen Kuvvetleri'nin taarruzu ile geri çekilmeye mecbur edildi.

Conkbayırı taarruzunda Türk askeri görülmemiş bir inanç ve cesaretle savaşıyor, tarihin en büyük kahramanlık sahneleri sergileniyordu. Dahi komutan, kumandanlara şöyle emretmişti:

"Ben, size taarruz emretmiyorum; ölmeyi emrediyorum! Biz ölünceye kadar geçecek zaman zarfında yerimize başka kuvvetler ve kumandanlar geçebilir!"

İlerlemek isteyen İngilizlerle yer yer şiddetli çarpışmalar oldu; ancak her taarruz Türk askerinin kahramanca savunması karşısında başarısız kaldı. Mustafa Kemal, Çanakkale Cephesi'ndeki bu üstün başarıları üzerine 1 Haziran 1915'de Al-



Atatürk henüz Kurmay Albay olduğu 1915 yılında Gelibolu Yarımadası'nda görülmektedir.

baylığa terfi etti. İngilizler 6 ve 7 Ağustos 1915 günleri, takviyeli kuvvetlerle yeni bir taarruz daha denediler; düşman kuvvetleriyle, kuvvetlerimiz arasında şiddetli muharebeler oldu. Ancak, Mustafa Kemal'in aldığı önlemler sayesinde düşmanın bu taarruzu da gelişme imkanı bulamadı. Arıburnu ve Seddülbahir'deki taarruz devam ederken İngilizler 6 Ağustos 1919 akşamı Çanakkale'nin güney kıyılarına da asker çıkararak ilerlemeye başladılar. Gelişen bu kritik durum üzerine Anafartalar Grubu Komutanlığı'na 8 Ağustos 1915 tarihinde Albay Mustafa Kemal getirildi. 9 Ağustos 1915 günü komutayı ele alan Mustata Kemal'in aynı gün yaptığı taarruz ile ilerleyen İngiliz kuvvetlerini tekrar çıkarma yaptıkları kıyılara itti. Aynı günün akşamı Conkbayırı bölgesine geçerek buradaki kuvvetleri de 10 Ağustos 1915 sabahı taarruza geçirdi. Böylece düşmanın ilerlemesine imkan verilmemiş; aksine tutunduğu mevzilerden tamamen çıkarılarak Anafartalar bölgesine tam anlamıyla hakim olunmuştu.

Mustata Kemal, bu muharebeler sırasında bizzat ateş hattında bulunmuş, ateş hattından emirler vermiş, cesareti ile yanındaki subay ve erlere çok güzel bir örnek olmuştur. Conkbayırı'nda kalbini hedef alan bir şarapnel parçası, cebindeki saate çarpıp geri döndüğünden mutlak bir ölümden kurtulmuştu. Bu muharebeler esnasında gösterdiği kahramanlık, azim ve yüksek kumanda kudreti, kendisine memleket içinde ve dışında büyük ün sağlamıştı. Artık o, "Anafartalar Kahramanı" olarak anılıyordu. Bu savaşlarda İngilizler insan, silah ve teknik imkanlar yönünden Türklerden çok fazla idi; ancak onların unuttukları nokta, Türk askerinin tarihsel kahramanlığı ve bu kahramanlığı yönlendiren Mustafa Kemal faktörü idi.



Atatürk II. Ordu Komutanı iken, Diyarbakır'da Avusturya-Macaristan Birliği'ni denetlerken görülmektedir.

Mustafa Kemal, 1 Nisan 1916 da Generalliğe yükseltildi. Diyarbakır'a gelişini takiben kısa bir hazırlıktan sonra 3 Ağustos 1916 sabahı emrindeki kuvvetleri Bitlis ve Muş yönünde taarruza geçirdi; Ruslarla iki tümenimiz arasında taarruz ve karşı taarruz şeklinde şiddetli çarpışmalar oldu. Nihayet 8 Ağustos 1916 sabahı Muş, aynı günün akşamı Bitlis kuvvetlerimiz tarafından düşman işgalinden kurtarıldı. Muş; 25 Ağustos 1916'da tekrar Rusların eline düşmüştü. Mustafa Kemal Paşa, 2. Ordu Komutanlığı sırasında, 14 Mayıs 1917'de Muş'u ikinci defa Rus işgalinden kurtardı.

I. Dünya Savaşı Almanya ve müttefikleri aleyhine gelişiyordu. 29 Eylül 1918 tarihinde Bulgaristan savaştan çekilmiş, 4 Ekim 1918 tarihinde de Almanya mütareke istemişti. İstan-

bul'da Talat Paşa Kabinesi istifa etmiş, yeni Kabineyi Ahmet İzzet Paşa kurmuştu. Bu gelişmeler karşısında Mustafa Kemal Paşa yetkili makamlara, askeri ve siyasi önerilerine devam etti ise de yine kabul ettiremedi. Nihayet 30 Ekim 1918 tarihinde de Osmanlı Devleti, İtilaf Devletleri ile Mondros Mütarekesi'ni imzalayarak l. Dünya Savaşı'ndan çekildi.

Mondros Mütarekesinin ardından ülkenin durumu

Mustafa Kemal Paşa, 31 Ekim 1918 tarihinde Yıldırım Ordular Grubu Komutanlığı'na getirildi ise de artık yapacak bir şey kalmamıştı. 7 Kasım 1918 tarihinde bu Grup Kumandanlığı'nın da Padişah iradesiyle kaldırılması üzerine Adana'dan hareketle 13 Kasım 1918 günü İstanbul'a geldi. Artık Türkiye, mütareke şartlarını yaşıyordu ve kendisi de Harbiye Nezareti emrine verilmiş bir Ordu Kumandanı idi.

Memleket ve milletin içinde bulunduğu şartlar ağır idi. Büyük bir savaş sonunda, mağlup bir devlet olarak 30 Ekim 1918'de "Mondros Mütarekesi" adı verilen şartları ağır bir anlaşma imzalanmış, bu anlaşma şartlarına dayanılarak memleketin birçok bölgesi galip devletlerce işgal edilmiş, ordumuz dağıtılmış, bütün silah ve cephane galip devletlerin emrine verilmişti. Osmanlı memleketleri tamamen parçalandığı gibi, Türk'ün ana yurdu, Anadolu da galip devletler arasında taksime uğruyordu. Anadolu'nun her şehrinde yabancı subaylar dolaşıyor, İtilaf Devletleri temsilcisi sıfatıyla direktifler veriyorlardı. Yunanlılar da İzmir'i işgal hazırlıklarıyla meşguldu; bu yolda büyük çaba harcıyorlar, İtilaf Devletleri'ni iknaya çalışıyorlardı. Nihayet 15 Mayıs 1919'da bu gayelerine eriştiler.

Olayların bu şekilde gelişeceğini Mustafa Kemal, önceden sezinlemişti. Nitekim Mondros Mütarekesi'nden 5 gün sonra, 5 Kasım 1918'den itibaren Harbiye Nezareti'nden Mondros Mütarekesi gereğince ordulara terhis emirleri gelmeye başladı. Atatürk, aynı gün Adana'dan Sadrazam Ahmet İzzet Paşa'ya ilk ikaz telgrafını çekti: "Ciddi olarak arz ederim ki gereken tedbirleri almadıkça orduyu terhis etmeyiniz! Şayet orduları terhis edecek ve İngilizlerin her dediğine boyun eğecek olursak düşman ihtiraslarının önüne geçmeye imkan kalmayacaktır. Bu, Atatürk'te, her şey bitti zannedilen bir zamanda da kurtuluş ümidinin sönmediğini, pek çoklarının düştüğü ümitsizliğe asla kendisini kaptırmadığını gösterir.

Mustafa Kemal'in önderliğinde başlatılan Milli Mücadele

Mustafa Kemal tarafından yapılan bütün bu haklı itirazlar etkisiz kalır ve ordunun terhisine sür'atle devam edilir. Çünkü genel kanaat, herhangi bir mücadeleye giremeyeceğimiz, böyle bir mücadelenin aleyhimize sonuçlanacağı idi. O halde İtilaf Devletleri'ni gücendirmeyecek, Mondros Mütarekesi şartlarını yerine getirecektik. İstanbul Hükümeti'nin görüşü ve davranışı bu idi.

Padişah ve hükümetini saran bu umutsuzluğa rağmen, milletimiz, haksız işgallere karşı çıkıyor, topraklarını müdafaa ediyor, yurdun dört bir yanında yerel kuvvetlerle çatışmalar oluyordu. Ancak bütün memkeleketi kapsayan bir hareket ve birlik gösterilemiyordu. Atatürk bu dönemi şu şekilde anlatıyordu:

İstanbul vatanseverlerince çeşitli adlar altında programlar ve gruplar oluşturularak kurtuluş yolları aranmaktaydı. Bunların her birini ayrı ayrı inceledim. Hiçbiri doğrulayıcı bir kanıta dayanmıyordu. Dolayısıyla hiçbiriyle iş birliği yapmaktan sonuç beklemedim. Doğrulayıcı kanıtın doğrudan doğruya millet olacağı kanım çok ağır basıyordu. İstanbul'da olup bitenlerden, yapılan girişimlerden, özellikle durumun ağırlığından ve acıklılığından milletin haberi yoktu. İstanbul'da oturup milleti olanlardan haberdar etme olanağı da kalmamıştı. O nedenle yapılacak şeyin İstanbul'dan çıkıp millete katılmak ve orada çalışmak olduğuna karar verdim.[145]

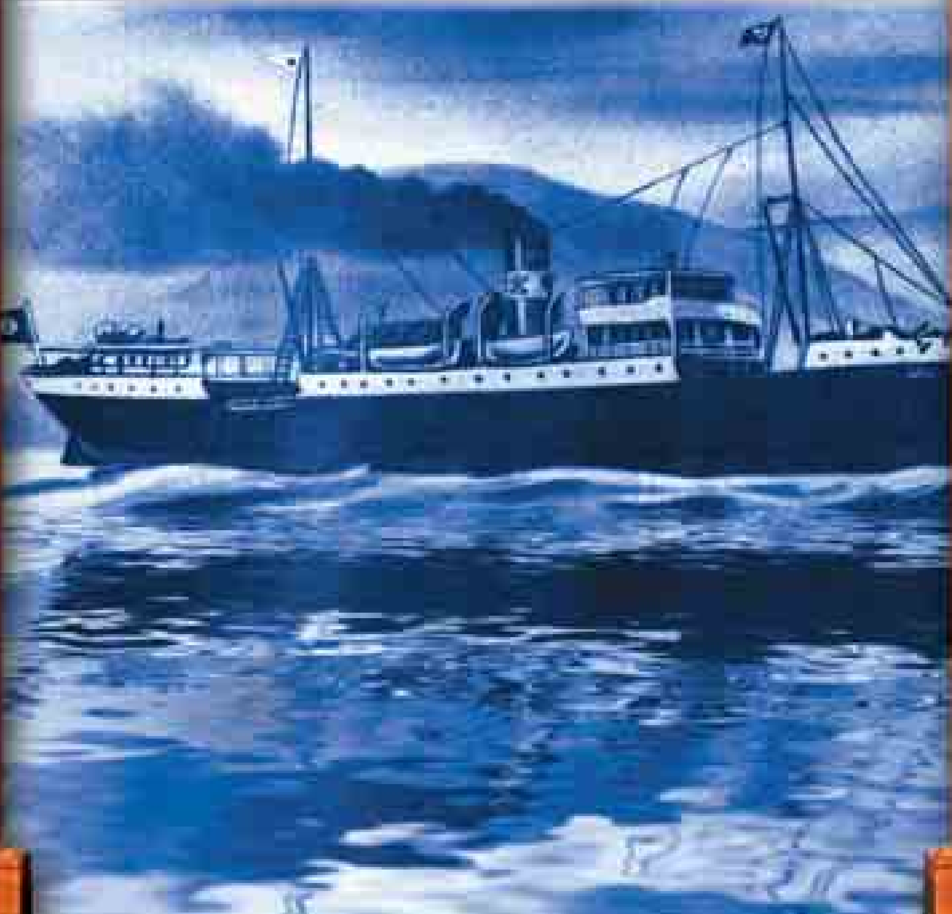
Her yanda birtakım adlarla örgütler oluşmaya başlamıştı. Bunları aynı program ve ad altında birleştirerek tüm milleti ilgilendirmek ve tüm orduyu da bu amaca yöneltmek gerekirdi. Anadolu'ya ulaştığımda daha Ordu Müfettişi sanı ve yetkileri üzerimdeyken bu noktadan işe başladım ve amaç kısa sürede gerçekleşti.[146]

Yapılması gereken şey "Ya İstiklal ya ölüm!" parolası altında bir Milli Mücadele başlatmaktı. Artık Anadolu'ya geçerek Milli Mücadele bayrağını açmak gerekiyordu. İşte bu sıralarda Mustafa Kemal Paşa'yı İstanbul'dan uzaklaştırmak amacıyla, kendisine Dokuzuncu Ordu Müfettişliği teklif edildi. Mustafa Kemal Paşa, kendisine geniş yetkiler tanıyan bu görevi kabul etti.

16 Mayıs 1919 günü Bandırma vapuru ile İstanbul'dan hareket eden Mustafa Kemal Paşa, 19 Mayıs 1919 sabahı Samsun'da Anadolu topraklarına ayak bastı. Kendisinin Anado-

lu'ya gönderiliş gerekçesi, "Samsun ve çevresindeki asayişsizliği yerinde görüp incelemek ve tedbir almak"tan ibaretti. Saray ve İstanbul Hükümeti, Mustafa Kemal Paşa'nın bu görevi yapacağını zannetmişti. Oysaki Mustafa Kemal'in düşünceleri tamamen başka idi. Onların kararlarına uymak değil, karşı koymak lazımdı. İşte Anadolu'ya bu gaye ile gidiyordu. Mustafa Kemal Paşa'nın İstanbul'dan ayrılırken yakın arkadaşlarına söylediği şu sözler bu bakımdan büyük önem taşımaktadır:

"Düşman süngüsü altında milli birlik olamaz. Ancak hür vatan topraklarında memleketin İstiklali ve milletin hürriyeti için çalışılabilir. Bu gayeyi tahakkuk ettirmek üzere Anadolu'ya gidiyorum."





Sonuç

Yirminci yüzyıl Türk Milleti'nin tarihinde büyük bir dönüm noktası olmuştur. 1. Dünya Savaşı'nın ardından, asırlardır 3 kıtada hüküm süren Osmanlı İmparatorluğu yıkılmış ve topraklarımız düşman kuvvetlerince işgal edilmiştir. Güçlü, modern silah donanımlı düşman güçlerine karşı milletimiz birlik ve beraberlik içinde kahramanca mücadele etmiş, bu şanlı mücadelenin önderi ise Mustafa Kemal Atatürk olmuştur. Fedakarca yürütülen bu savaştan milletimiz büyük bir zaferle çıkmış ve Atatürk'ün liderliğinde yepyeni bir devlet kurulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti yıkık bir imparatorluğun kalıntılarından, emek emek ortaya çıkmıştır. Yıkılmış, harap olmuş, evlatlarını savaşlarda yitirmiş Türk Milleti, tüm dünyaya örnek bir atılımla, hiç yorulmadan çalışarak Cumhuriyet tarihini yazmaya başlamıştır. Bu büyük mücadelede Atatürk'ün yanında ise her zaman Türk Milleti, özellikle de Türk gençliği olmuştur. Gençler her zaman ve her şart altında Atatürk'e destek olmuş, ona güvenmiş, milli mücadelenin başarıyla sonuçlanacağı inançlarını her zaman muhafaza etmişlerdir. Tüm enerjilerini Atatürk'ün Türk Milleti için hedeflediği çağdaş, medeni ve

demokratik Cumhuriyetin kurulmasına yoğunlaştırmış, ortaya yıkılmaz bir eser çıkarmışlardır.



İşte bugün de muhteşem devletler kurmuş, uçsuz bucaksız topraklarda dinleri, ırkları ve dilleriyle farklı milletleri adalet ve hoşgörüyle yönetmiş, gittiği yere medeniyet götürmüş Türk Milleti'nin evlatları, Atatürk'ün hedeflediği yolda büyük bir hızla ilerlemektedirler. Üstün ahlakları, seçkin kişilikleri, adaletleri, hoşgörüleri, cesaretleri ve çalışkanlıklarıyla gıpta edilen bir millet olma yolunda büyük adımlar atmaktadırlar. Hem şanlı tarihine sahip çıkan, hem de çağdaş toplumlar seviyesine çıkmayı ana hedef alan bu gençlik, kitap boyunca anlatılan Atatürk'ün tarifini yaptığı gençliktir. Atatürk'ün söylediği gibi bu büyük sorumluluğu Cumhuriyeti kuranlardan devralmış ve yükseltip devam etmeye ant içmişlerdir. Hiç şüphesiz, 21. yüzyılda Mustafa Kemal'in layık ve ehil gördüğü Türk gençliği bu ulvi hedefe ulaşacak ve tüm dünya gençliğine örnek bir model oluşturacaktır.

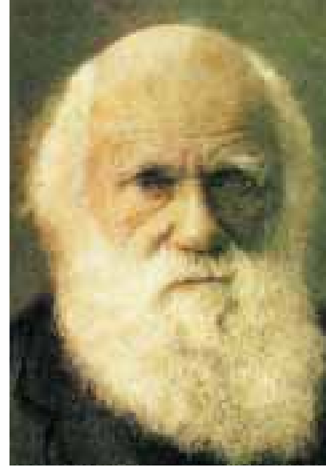


Evrim Yanılgısı

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile

getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık "yaratılış gerçeğiyle" açıklamaktadırlar.



Charles Darwin

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan *Türlerin Kökeni* adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta, Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup

da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böcekle-



Ortaçağ'daki bilim anlayışına göre cansız maddelerden canlıların oluşabilecekleri zannediliyordu. Örneğin açıkta kalan etlerin üzerinde oluşan kurtların kendi kendilerine meydana geldikleri sanılıyordu. Ancak önce F. Redi'nin ve daha sonra L. Pasteur'ün buluşları bu yanlış inancı yıktı.

rin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti: "Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür."[147]

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadü-



fen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı: **"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır."**[148]

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği

Evrimcilerin en büyük yanılgılarından bir tanesi de yukarıda temsili resmi görülen ve ilkel dünya olarak nitelendirdikleri ortamda canlılığın kendiliğinden oluşabileceğini düşünmeleridir. Miller deneyi gibi çalışmalarla bu iddialarını kanıtlamaya çalışmışlardır. Ancak bilimsel bulgular karşısında yine yenilgiye uğramışlardır. Çünkü 1970'li yıllarda elde edilen sonuçlar, ilkel dünya olarak nitelendirilen dönemdeki atmosferin yaşamın oluşması için hiçbir şekilde uygun olmadığını kanıtlamıştır.

gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi.

O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı.[149]

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti.[150]

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci *Earth* dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

> ***Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı?***[151]

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla



rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950}'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50}'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılırlar.

Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda

var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

> ***Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır.***[152]

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır.

Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: *Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıla-

rın hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında "Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz" demek zorunda kalmıştı.[153]

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin *Türlerin Kökeni* adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti.[154]

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20. yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böy-

lece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi, ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: **Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.**

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rasgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

> ***Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rast-***

lantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir.[155]

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan bir genetik olaydır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) El-



Çernobil'deki nükleer felaketin sonucunda mutasyon geçirenler, resimdeki gibi ölümcül hastalıklara yakalanmış ya da sakat organlarla doğmuşlardır.

bette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmış olmadığının en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca senelik uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini hala taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara **"ara-geçiş formu"** adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutla-

ka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

> ***Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir.*** [156]

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

> ***Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz.*** [157]

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu ger-



Amber içinde bulunmuş 25 milyon yıllık termit fosilleri. Günümüzde yaşayan termitlerden tümüyle farksız.

çek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir.[158]

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani **"türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır**.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1— Australopithecus

2— Homo habilis

3— Homo erectus

4— Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir.[159]

İnsan evriminin bir sonraki safhasını da evrimciler, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo seri-

sindeki canlılar, Australopithecuslardan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder.[160]

Evrimciler "Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens" sıralamasını yazarken, bu türlerin her



Evrimci yayınlarda yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir.[161]

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır.[162]

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

> ***Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler.***[163]

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür.[164]

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonra-

sında bu atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeyi de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10^{-950} olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkaramazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk

renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz **atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar**. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. **Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur.**

Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar gözde retinaya ters olarak düşerler. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşırlar. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşı-

laşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile bu netliği her türlü imkana rağmen sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Bu gördüğünüz netlikte ve kalitedeki bir görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır, on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktalar. Evet üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucun-



Hiçbir evrimci, yüksek teknoloji ürünü televizyondan daha kusursuz bir görüntü sağlayan gözün, nasıl oluştuğu sorusuna cevap verememektedir.

da oluştu, atomlar biraraya geldiler ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdiler dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir.

Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır.

Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde çok daha büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji

veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler.

Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gere-

kir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır.

Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?...

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

> ***Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz.***[165]

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkla-



Yemek masasında ailesiyle yemek yiyen bir insan, gerçekte ailesini, sofradaki rengarenk yiyecekleri, bu yiyeceklerin kokusunu, tadını beyninde algılar. Ailesiyle yaptığı sohbet, annesinin ve babasının sesi ise yine beyninde meydana gelir. Kısacası, ailesi ve masadakiler onun dışında değil, kafatasının içindedir.

rın, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler, "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan herkes ise, şu açık gerçeği görecektir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcı'nın eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları da yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, önyargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanısıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, pofesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, eski Mısırlıların Güneş Tanrısı Ra'ya, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür.

Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

> **Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için farketmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)**

...Kalbleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah, Hicr Suresi'nde ise bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, Mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları, 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, insanları yaptıkları büyülerle etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun, Hz. Musa'ya kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayetler şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete dü-

şürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la - Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, ayetteki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır.[166]

Bu gelecek uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

Notlar

1 http://ozgur_cosgun.sitemynet.com/37.htm
2 *Atatürk ve Gençlik*, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1987, s. 20
3 http://www.meb.gov.tr/belirligunler/24kasim/ataturk/ogretmen_degeri.htm, Şemsettin Günaltay, 1951, *Olağanüstü Türk Dil Kurultayı*, s. 32
4 *Atatürk ve Gençlik*, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1987, s. 32
5 *Atatürk ve Gençlik*, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1987, s. 32
6 *Atatürk ve Gençlik*, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1987, s. 19
7 *Atatürk ve Gençlik*, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1987, s. 19
8 http://www.kimyaokulu.com/Ataturk/genclik.htm
9 Akil Aksan, *Atatürk Der ki*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, Mayıs 1981, s.101
10 *Atatürk ve Gençlik*, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1987, s. 31
11 Ceyhun Atuf Kansu, *Ya Bağımsızlık ya Ölüm*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 1997, s. 98
12 *Atatürk ve Gençlik*, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1987, s.31
13 *Atatürk Konferansları*, 1998-75. yıl-Yurtiçi, Atatürk Araştırma Merkezi, Divan Yayıncılık, Ankara, 2000, s. 194
14 http://www.geocities.com/ftutumlu2002/ozdeyis.htm
15 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 37
16 http://www.kimyaokulu.com/Ataturk/genclik.htm
17 http://www.kimyaokulu.com/Ataturk/genclik.htm
18 *Milli Mücadele'nin 80. Yıldönümü'nde Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Panel ve Konferanslar* (18-19 Mayıs 1999, Samsun ve İlçeleri), Atatürk Araştırma Merkezi, Divan Yayımcılık, Ankara, 2000,s.34)
19 http://sahinrecep.kolayweb.com/diyorki.html
20 http://sahinrecep.kolayweb.com/diyorki.html
21 Akil Aksan, *Atatürk Der ki*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, Mayıs 1981, s. 98
22 http://ozgur_cosgun.sitemynet.com/392.htm
23 *Atatürk ve Gençlik*, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Ankara, 1987, s. 33
24- *Atatürk Konferansları* (1998-75.yıl -Yurtiçi), Atatürk Araştırma Merkezi, Divan Yayıncılık, Ankara, 2000, s. 92
25- *Atatürk ve Gençlik*, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1987, s. 34
26- Vural Sözer, *Atatürklü Günler*, Barajans Yayınları, İstanbul, 1998, s. 206
27- http://ozgur_cosgun.sitemynet.com/37.htm
28- Cemal Kutay, *Ne Buldu, Ne Bıraktı?*, Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı, İzmir, s. 180
29- Fethi Naci, *Atatürk'ün Temel Görüşleri*, s. 54
30- http://bilecik.meb.gov.tr/ust/diyorki.htm
31 http://zonguldak.meb.gov.tr/ataturk/sayfalar/egitim.htm
32 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 43
33 http://www.geocities.com/yilmazaynali/ataturk/ataturkilkeleri.htm
34 Afet İnan, *Medeni Bilgiler ve Atatürk'ün El Yazıları*, s. 21
35 http://www.atamizindeyiz.com/01/ata14.htm
36 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 68
37 Vural Sözer, *Atatürklü Günler*, Barajans Yayınları, İstanbul, 1998, s. 206
38 http://www.geocities.com/dauadk/atadiyor.html
39 Afet İnan, *Atatürk Hakkında Hatıralar ve Belgeler*, s. 309
40 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 72
41 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 72
42 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 73
43 http://www.kimyaokulu.com/Ataturk/genclik.htm
44 http://yayim.meb.gov.tr/yayimlar/medergi/11.htm
45 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
46 İşte Atatürk, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 52
47 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
48 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
49 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
50- 1919, *Nutuk I*, s. 13
51- 1921, *Nutuk II*, s. 623-624
52- 1919, *Nutuk I*, s. 13
53- 1919, *Nutuk I*, s. 13
54 http://ozgur_cosgun.sitemynet.com/31.htm
55 http://ozgur_cosgun.sitemynet.com/31.htm
56 http://ozgur_cosgun.sitemynet.com/31.htm
57 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 34
58 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 34
59 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 35
60 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
61 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
62 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
63 İşte Atatürk, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 35
64 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
65 http://www.kutludava.com/ataturk/ozellikler.htm
66 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 54
67 http://tadevrimi.sitemynet.com/turkgencligi0.htm
68 http://ozgur_cosgun.sitemynet.com/48.htm
69 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
70 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 55
71 Necati Çankaya, *Atatürk'ün Hayatı, Konuşmaları ve Yurt Gezileri*, s. 225
72 Adnan Nur Baykal, *Mustafa Kemal Atatürk'ün Liderlik Sırları*, Sistem Yayıncılık, s. 81
73 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
74 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
75 Cahit İmer, *Atatürk'ten Seçme Sözler*, s. 171
76 Falih Rıfkı Atay, *Atatürk'ün Hatıraları*, 1914-1919, s. 92
77 *Atatürk ve Gençlik*, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1987, s. 20
78 *Atatürk ve Gençlik*, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1987, s. 72
79 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
80 Sadi Borak, Bilinmeyen Yönleriyle Atatürk, s. 82
81 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
82 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
83 Cahit İmer, *Atatürk'ten Seçme Sözler*, s. 108
84 İşte Atatürk, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 37
85 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 22
86 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
87 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
88 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm

89 http://www.geocities.com/yeremlis/kisiseloz.html
90 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
91 http://www.kho.edu.tr/yayinlar/btym/yayinlistesi/yayinlar/yayin2000/228-atat%FCrkdevlety%E7netimianlayisi%20dogupasa.htm
92 http://www.geocities.com/yeremlis/kisiseloz.html
93 http://www.ugurzel.com/lider_portre/ataturkun_ileri_gorus.htm
94 Cemal Kutay, *Atatürk'ün Son Günleri*, s. 94
95 http://yayim.meb.gov.tr/yayimlar/medergi/11.htm
96 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
97 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
98 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
99 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
100 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
101 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
102 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
103 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
104 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
105 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
106 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
107 http://yayim.meb.gov.tr/yayimlar/temmuz/3.htm
108 Seyit Kemal Karaalioğlu, *Resimlerle Atatürk: Hayati, İlkeleri, Devrimleri*, s. 257
109 http://ataturk.yargitay.gov.tr/hukuk/30agustos.html
110 http://www.tekadam.8k.com/15.html
111 Seyit Kemal Karaalioğlu, *Resimlerle Atatürk: Hayati, İlkeleri, Devrimleri*, s. 257
112 http://www.tekadam.8k.com/15.html
113 http://www.tekadam.8k.com/15.html
114 http://www.tekadam.8k.com/15.html
115 http://www.tekadam.8k.com/15.html
116 http://www.tekadam.8k.com/15.html
117 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 76
118 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 76
119 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 77
120 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 77
121 Hasan İzzet Dinamo, *Kutsal Barış*, 4. cilt, s. 551
122 *Milli Mücadele'nin 80. Yıldönümü'nde Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Panel ve Konferanslar* (18-19 Mayıs 1999, Samsun ve İlçeleri), Atatürk Araştırma Merkezi, Divan Yayımcılık, Ankara, 2000, s. 39
123 Cemal Kutay, *Ne Buldu, Ne Bıraktı?*, Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı, İzmir, s.181
124 Afet İnan, *Medeni Bilgiler ve M. K. Atatürk'ün El Yazıları*, 1969, s. 20-21
125 Cahit İmer, *Atatürk'ten Seçme Sözler*, s. 137
126 http://ozgur_cosgun.sitemynet.com/37.htm
127 1922, Atatürk'ün SD II, s. 43
128 http://ozgur_cosgun.sitemynet.com/37.htm
129 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 43
130 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 44
131 Mehmet Özel, *Atatürk, T.C. Kültür Bakarnlığı*, Ankara, 2001, s. 146
132 Mehmet Özel, *Atatürk, T.C. Kültür Bakarnlığı*, Ankara, 2001, s. 146
133 http://www.geocities.com/dauadk/atadiyor.html
134 http://www.gazi.edu.tr/ataturk/sozler.htm
135 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 88-89
136 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 90
137 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s.10
138 http://www.karatekin.com/1ataturk/Ataturkun_kisiligi/Ataturkunkisiligi.htm
139 http://www.karatekin.com/1ataturk/Ataturkun_kisiligi/Ataturkunkisiligi.htm
140 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 10
141 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 12
142 http://www.karatekin.com/1ataturk/Ataturkun_kisiligi/Ataturkunkisiligi.htm
143 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 14
144 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 16
145 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 17
146 *İşte Atatürk*, Tempo Kitapları-11, Mayıs 1994, s. 17
147 Sidney Fox, Klaus Dose, *Molecular Evolution and The Origin of Life*, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2
148 Alexander I. Oparin, *Origin of Life*, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196
149 "New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", *Bulletin of the American Meteorological Society*, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330
150 Stanley Miller, *Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules*, 1986, s.7
151 Jeffrey Bada, *Earth*, Şubat 1998, s. 40
152 Leslie E. Orgel, *The Origin of Life on Earth, Scientific American*, c. 271, Ekim 1994, s. 78
153 Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, s. 189
154 Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, s. 184
155 B. G. Ranganathan, *Origins?*, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.
156 Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, s. 179
157 Derek A. Ager, *"The Nature of the Fossil Record"*, Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133
158 Douglas J. Futuyma, *Science on Trial*, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197
159 Solly Zuckerman, *Beyond The Ivory Tower*, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, *"The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt"*, Nature, c. 258, s. 389
160 J. Rennie, *"Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr"*, Scientific American, Aralık 1992
161 Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, *Physical Antropology*, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272
162 *Time*, Kasım 1996
163 S. J. Gould, *Natural History*, c. 85, 1976, s. 30
164 Solly Zuckerman, *Beyond The Ivory Tower*, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19
165 Richard Lewontin, *"The Demon-Haunted World"*, The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28
166 Malcolm Muggeridge, *The End of Christendom*, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s. 43